BALASSAGYARMAT VÁROS ÖNKORMÁNYZATÁNAK SZOCIÁLIS SZOLGÁLTATÁSTERVEZÉSI KONCEPCIÓJA

A szolgáltatástervezési koncepció struktúrája

1. A KONCEPCIÓ ELVI ALAPJAI
    1.1. A jövőkép meghatározása
    1.2. Alapelvek meghatározása
    1.3. Értékek meghatározása
    1.4. A koncepció célja
    1.5. A koncepció feladata
    1.6. A koncepcióval érintett célterületek
    1.7. A koncepcióval érintett célcsoportok

2. HELYZETKÉP (JELENLEGI HELYZET BEMUTATÁSA)
    2.1. A település helyzetét bemutató általános adatok
    2.2. A településre vonatkozó demográfiai adatok
    2.3. A foglalkoztatottság helyzete és a jövedelmi viszonyok a településen
    2.4. A szociális ellátásokra vonatkozó aktuális adatok
        2.4.1. Kötelezően nyújtandó, szociális rászorultságtól függő pénzbeli ellátások:
        2.4.2. Szociális szolgáltatások
        2.4.3. Gyermekjóléti alapellátás
    2.5. Az ellátási kötelezettségen felül biztosított támogatások és ellátások
    2.6. Együttműködés más, nem önkormányzati intézményekkel
    2.7. Információk a megyei szintű és a kistérségi társulás által működtetett ellátórendszerről

3. FELADATOK, FEJLESZTÉSI IRÁNYOK A SZOLGÁLTATÁSOKBIZTOSÍTÁSÁNAK EGYES SZINTJEIN
    3.1. Az önkormányzat szabályozási hatáskörében
    3.2. Az önkormányzati ellátási szintű feladatok
        - meglévő ellátások körében
        - létrehozandó szolgáltatások, intézmények körében
    3.3. Időtábla

Balassagyarmat Város Önkormányzatának Szolgáltatástervezési Koncepciója

1. A koncepció elvi alapjai

A koncepció nagyon tág fogalom, s mint elkészítendő dokumentum, arra hivatott, hogy az irányokat kijelölje. Ha úgy tetszik, felfogásmódot, nézőpontot, meglátást, elgondolást, ötletet tükrözzön, de nem a részletek síkján. A részletek már a koncepcióra épülő stratégiában, operatív tervekben kell, hogy megjelenjenek.

A szociális szolgáltatások fejlesztéséhez és korszerűsítéséhez kapcsolódóan a gyakorlatban megjelenő folyamatok alapján megállapítható, hogy a szolgáltatástervezési koncepció ma leginkább egy gyűjtőfogalomnak tekinthető.

A szolgáltatástervezési koncepció így – figyelemmel a szociális szolgáltatásokat érintő jogszabályi változások által megkövetelt feladatokra – a következő részelemek összességeként értelmezhető:

- **Alapkoncepció** – a szolgáltatások iránti igények, szükségletek és az ellátási kötelezettség teljesítése
- **Intézményi rekonstrukciós program** – a szolgáltatást nyújtó intézmények tárgyi feltételeinek javítására irányuló program
- **A fogyatékos személyek ellátását végző intézményrendszer átstrukturálását** – ideértve egyrészt a nagy létszámú intézményekből a fogyatékos személyek önrendelkezésének erősítése céljával történő kihelyezését, a lakóotthoni struktúra létrehozását; másrészt a nagy létszámú intézményekben folyó szakmai munka belső struktúrájának modernizációját,
- **A pszichiátriai betegek és szenvedélybetegek ellátásának kialakítását, a meglévők átalakítását** – a lakóotthoni struktúra létrehozását ezen ellátotti csoportok esetében
- **A rehabilitációs intézmények szakmai feladatainak átalakítását** – ezt megelőzően a rehabilitációs intézményekben elhelyezettek állapotának felülvizsgálata, majd pedig az utógondozói struktúra kialakítása
- **A speciális alapellátási feladatok megszervezésének kereteit, feltételeit.**

A tervezett szolgáltatásfejlesztés tehát mind mennyiségi, mind minőségi fejlesztésre vonatkozó elemekből áll, ezek ötvözetével kell megvalósítani a jogszabályi feltételeknek történő megfelelést.

Formálisan természetesen a szolgáltatástervezési koncepció több dokumentumot jelenthet, azonban az önkormányzatnak rendelkeznie kell egy alapkoncepcióval, amely összekapcsolja, mintegy „koordinálja" a többi koncepciót.

Így értelemszerűen az alapkoncepció határozza meg a fő szakmai, gazdasági irányokat, melyekhez kapcsolódnia kell a többi programnak, illetve az egész struktúra egységes, teljes egészet kell, hogy alkosson, amelyben az egyes részelemek illeszkedése megvalósul.

A szolgáltatástervezési koncepció tartalma szempontjából a továbbiakban a szolgáltatástervezési koncepció alatt az alapkoncepciót értjük, amelynek fő tartalmi elemeit az Sztv. meghatározza.

1.1 A jövőkép meghatározása

Átfogó jövőképünket a következőkben lehetne összegezni: A településen élők szociális szolgáltatások iránti igényének lehető legteljesebb körű kielégítése, a minőségi élet feltételeinek biztosítása.

Ez természetesen összetett módon jelentkezik, mégpedig a szociális szolgáltatásokra közvetlen vagy közvetett hatást gyakoroló mutatók számbavételével, és a helyzetképből következő teendők előrevetítésével, mely természetesen több tényezőből épül fel, így például: a demográfiai helyzetből, a település lakossága egészségügyi állapotának várható változásai, a munka-erőpiaci – tendenciák alakulása, a lakáshelyzet, az egészségügy kapacitása, az önkormányzati szociális intézmények terheltsége, a szociális ágazaton belüli és az ágazatközi együttműködések helyzete... stb.

1.2. Az alapelvek meghatározása

1. Jog az emberhez méltó életre és ennek elidegeníthetetlensége
2. A szociális minimum biztosítása mindenki számára
3. Biztosítani a szociális jogok érvényesítésének lehetőségét
4. Középpontban az ember, az egyének és a családok
5. Mindennemű hátrányos megkülönböztetés, előítélet elutasítása
6. A szociális intézmények támogató szerepének hangsúlyozása
7. Az egyén, családok védelme, a helyi társadalom zavartalan együttélése
8. Nyitott szociálpolitika

1.3. Értékek meghatározása

1. Szociális biztonság
2. Relatív biztonság
3. Az ellátások és szolgáltatások alapvetően a megbomlott szociális egyensúly korrekciójára hivatottak
4. Differenciáltság
5. Az ellátások, szolgáltatások „ emberközeli" biztosítása
6. Az egyénre szóló ellátások
7. Társadalmi intervenció erősítése
8. Szektorsemlegesség
9. Innovativitás
10. Minőség a szolgáltatásokban
11. Hatékonyság, hatásosság

1.4. A szolgáltatástervezési koncepció célja:

- Meghatározni azokat az alapelveket, irányokat, célokat, amelyeket a település a szociális szolgáltatások biztosítása, fejlesztése során követ, illetve amelyekkel orientálni kívánja a szociális szolgáltatások fejlesztésének további szereplőit
- A döntéshozók részére készüljön egy olyan alapdokumentum, amely átfogó képet nyújt a település ellátási kötelezettségének helyzetéről, a szociális szükségletekről és a rendelkezésre álló lehetőségekről, a szolgáltatások fejlesztésének irányairól és a feladatokról az önkormányzat szabályozási hatáskörében, az ellátási kötelezettség szintjén és az intézményi szinteken
- Megszüntetni azokat a hiányokat, melyet a szociális szolgáltató rendszer a településen jelenleg nem képes kezelni
- Elősegíteni a szociális törvény által bevezetésre került (kerülő) új típusú intézmények (pl. támogató szolgálatok, lakóotthonok stb.) létesítését
- A településen a szociális szolgáltatásoknak egy olyan rendszere jöjjön létre, amely minőségi és egyben differenciált, ahol a szolgáltatások központjában az egyén áll
- A településen olyan szolgáltató rendszer jöjjön létre, amely összehangoltan, koordináltan működik, és amely teljes mértékben lefedi a szociális szükségleteket

1.5. A szolgáltatástervezési koncepció feladata:

- Világítson rá a településen működő szociális ellátórendszer hiányosságaira
- Jelölje ki az irányokat egy résmentes szociális védőháló kialakításához a településen
- Segítse elő egy egységes „ szociális szolgáltató politika" kialakítását a településen
- Biztosítson információkat egyéb fejlesztési koncepciók, programok, tervek kidolgozásához és megvalósításához
- Segítse információkkal a döntéshozókat, illetőleg a szolgáltatások biztosításában részt vevőket, adjon kellő alapot a szociális szolgáltatások fejlesztésének operatív programjaihoz

1.6. Célterületek

- A szociális szolgáltatások és ellátások működésének helyi szabályozásai
- Fenntartói működtetési szabályok és eljárások
- Intézményi szabályozás
- Intézményi struktúrák felülvizsgálata, fejlesztése
- Integrációs lehetőségek áttekintése
- Humán- és pénzügyi erőforrás fejlesztés a helyi szociális szolgáltatásokban

- Információkezelés, információáramlás, kapcsolatok a potenciális ellátotti körrel, kapcsolatok a lakossággal, szakmai és intézményi kapcsolatrendszer, más ágazatokkal való együttműködés
- Szakmai és intézményi feltételrendszer
- Minőség kérdése a szociális szolgáltatásokban
- Az ellátások társadalmasítása, participáció
- Szerződéses ellátások, szolgáltatások, rész-szolgáltatások kiajánlása

1.7. Célcsoportok

- Gyermekek, családok

  Különös tekintettel a többgyermekes családokra és a veszélyeztetett gyermekekre – a családi védelmi funkciók erősítése, családi nevelés alapvető feltételeinek biztosítása

- Időskorúak, nyugdíjasok, egyedülállók

  Alapvető megélhetési, gondozási feltételek és körülményeik biztosítása

- Marginalizálódott csoportok

  Különös tekintettel a krízishelyzetben lévő gyermekes anyákra és a hajléktalanokra – a szülői gondoskodáshoz szükséges feltételek megerősítése, korrekció a krízishelyzetekben, alapvető létfeltételek biztosítása

- Speciális csoportok

  Különös tekintettel a társadalmi integráció erősítése, akadálymentes környezet megvalósítása, személyi segítés feltételeinek kialakítása

2. HELYZETKÉP (JELENLEGI HELYZET BEMUTATÁSA)

(Ezen fejezetben található adatok a Központi Statisztikai Hivatal adatbázisából származnak, melynek alapja a 2001. évi népszámlálás)

2.1. A település helyzetét bemutató általános adatok

A helyzetelemzés első lépéseként célszerű felmérni a település általános szociális helyzetét, az infrastrukturális adottságokat, melyhez elengedhetetlen néhány statisztikai adat ill. információ ismerete és elemzése. Ilyen adat lehet a népsűrűség; a közigazgatási belterület nagysága, megközelíthetősége, földrajzi helyzete (régió, megye, kistérség); helyi tömegközlekedés formája; távolsági tömegközlekedés szerkezete; lakóépületek száma, állaga; középületek száma és elérhetősége; egészségügyi intézmények (orvosi rendelők, szakrendelők, kórház stb.); oktatási intézmények; művelődési intézmények, szabadidő eltöltésére szolgáló intézmények, létesítmények; szociális intézmények típusa, száma, befogadóképessége, területi elhelyezkedése; a hitélet gyakorlásának színterei, vallási felekezet szerinti megoszlás; közbiztonsági szervek.

2.1.1. Lakosságszám, népsűrűség

Év	Terület (km2)	Lakosságszám	Népsűrűség (km2 / fő)
1998	29,03	18.006	620,02
2000	29,03	18.056	621,97
2002	29,03	17.664	608,47
2003	29,03	17.843	614,64
2005	29,03	17.708	609,98

2.1.2. Terület, elhelyezkedés, megközelíthetőség

Balassagyarmat az Észak-magyarországi régióban terül el, Nógrád-megye második legnagyobb településeként, a balassagyarmati kistérséghez tartozó 28 település székhelye. Balassagyarmat határváros, közigazgatási területét északról az Ipoly folyó, keletről Patvarc, nyugatról Dejtár, délről pedig Érsekvadkert, Csesztve és Szügy községek közigazgatási területei határolják.

A következő táblázat Balassagyarmat városhoz tartozó közigazgatási terület településrészenkénti felosztását ábrázolja, a 2001. évi népszámlálás adatainak megfelelően.

Településrész neve	Településrész lakosságszáma	Településrész távolsága a központi belterület centrumától (km)
Központi belterület	17518	-
Egyéb belterület		
Ipolyszög	676	5,7
Nyírjes	88	3,7
Újkóvár	121	2,0
Külterület		

Homokiszőlők	52	2,5
Hutyántanya	-	7,8
Madáchtanya	4	6,9
Nyírjespuszta	4	3,5
OFB-földek	7	4,5
Szobokpuszta	4	4,0

2.1.3. A helyi tömegközlekedés formája

Balassagyarmat városában a helyi tömegközlekedés egyetlen formája a menetrendszerinti helyi autóbusz közlekedés, melyet a NÓGRÁD VOLÁN Rt. (3100. Salgótarján, Rákóczi út 137. – 139.) mint Szolgáltató biztosít.

2.1.4. Távolsági tömegközlekedés szerkezete

Balassagyarmat városában a távolsági tömegközlekedésnek két formája működik: a távolsági autóbusz, valamint a vasúti közlekedés.

A távolsági, helyközi autóbusz közlekedést a helyi tömegközlekedéshez hasonlóan a NÓGRÁD VOLÁN Rt. Biztosítja, az alábbi útvonalakon:

Budapest – Balassagyarmat – Szécsény – Salgótarján

Budapest – Balassagyarmat – Nógrádmegyer

Salgótarján – Sagújfalu – Szécsény – Balassagyarmat

Salgótarján – Karancskeszi – Litke – Balassaagyarmat

Balassagyarmat – Őrhalom – Hugyag

Balassagyarmat – Nógrádmarcal – Csitár – Szécsény

Szügy – Patvarc – Balassagyarmat – Rétság

Balassagyarmat – Nagyközkényes – Hatvan

Balassagyarmat – Herencsény – Gyöngyös

Pásztó – Palotás – Bercel – Balassagyarmat

Balassagyarmat – Szügy – Nógrádmarcal

Balassagyarmat – Herencsény – Pásztó

Balassagyarmat – Csesztve – Magyarnándor – Herencsény

Balassagyarmat – Magyarnándor – Szandaváralja

Balassagyarmat – Csesztve – Mohora – Magyarnándor

Balassagyarmat – Bercel – Nógrádkövesd / Nógrádsáp

Balassagyarmat – Magyarnándor – Becske – Romhány – Rétság

A **vasúti közlekedés** helyzetéről elmondható, hogy pályafejlesztés nem történt, a személyközlekedésben, szállításban egyelőre nem tud versenyezni a közúti fuvarozással.

A város számára az Aszód - Galgamácsa - Balassagyarmat - Ipolytarnóc 78-as számú és a Vác - Drégelypalánk - Balassagyarmat településeket összekötő 75. számú egynyomsávos vasútvonal biztosít összeköttetést Budapesttel. E csomóponthoz tartozik még a Balassagyarmat – Ipolytarnóc között közlekedő ugyancsak egy nyomsávos vasút.

2.1.5. Lakóépületek száma

2001. évi népszámláláskori adat	**2002. évi adat**	**2004. év végi adat**
6693	6706	6825

A lakóépületek számának településrészenkénti megoszlása a 2001. évi népszámláláskori adatok alapján:

BALASSAGYARMAT	6693
Központi belterület	6386
Egyéb belterület	
Ipolyszög	216
Nyírjes	18 + (161 lakásnak nem minősülő üdülő)
Újkóvár	43
Külterület	
Homokiszőlők	18
Hutyántanya	1
Madáchtanya	2
Nyírjespuszta	1

OFB – földek	6
Szobokpuszta	2

2.1.6. Középületek, közintézmények címe, elérhetősége:

Középületek, közintézmények neve	Címe, elérhetősége	Megjegyzés
Polgármesteri Hivatal	Rákóczi út 12. 505 - 900	
Központi Óvoda	Deák Ferenc út 19. 300 – 122	
Nyitnikék Tagóvoda	Móricz Zs. út 2. 301 – 153	
Meseerdő Tagóvoda	Szondi Gy. út 14. 301 – 105	
Cseperedő Tagóvoda	Kóvári út 1. 300 – 199	
Játékvár Tagóvoda	Ifjúság útja 2. 300 – 670	
Kiss Árpád Általános Iskola	Bajcsy – Zs. út 7. 300 – 811, 301 – 634	
Dózsa György Általános Iskola	Dózsa György út 17. 300 – 829, 301 – 250	
Szabó Lőrinc Általános Iskola	Május 1. út 2. 301 – 239, 300 – 234	
Óvoda, Általános Iskola és Pedagógiai Szakszolgálat	Patvarci út 2. 301 - 177	Megyei fenntartású intézmény
Rózsavölgyi Márk Művészeti Iskola	Óváros tér 11. 301 – 433, 301 - 841	Megyei fenntartású intézmény
Balassi Bálint Gimnázium	Deák Ferenc út 17. 300 – 011, 300 - 227	

Bérczy Károly Középiskola	Rákóczi fejedelem út 50. 300 – 622, 300 – 285	
Madách Imre Kollégium	Régimalom út 2. 300 – 788	
Mikszáth Kálmán Kereskedelmi, Élelmiszeripari, Vendéglátó, Idegenforgalmi és Gazdasági Középiskola	Hétvezér út 26. 301 – 999, 301 – 966	
Szent-Györgyi Albert Gimnázium és Szakközépiskola	Rákóczi út 50. 300 – 622, 300 – 563	
Szondi György Szakközépiskola és Szakiskola	Régimalom út 2. 301 – 600, 301 – 963	
Szalézi Kollégium	Ady Endre út 1 / a 301 - 765	Egyházi fenntartású intézmény
Szent Imre Keresztény Általános Iskola és Gimnázium	Szabó Lőrinc út 1. 301 - 982	Egyházi fenntartású intézmény
Mikszáth Kálmán Művelődési Központ és Könyvtár	Rákóczi fejedelem útja 50. 300 – 622, 500 - 022	
Madách Imre Városi Könyvtár	Rákóczi fejedelem útja 50. 300-622, 300 – 295	
Városi Bölcsőde	Áchim András út 20. 300 – 066	
Gazdasági, Műszaki Ellátó Szervezet	Rákóczi út 50. 300-622	
Reménysugár Otthon	Szontágh Pál út 44. 300 – 844, 300 - 004	Megyei fenntartású intézmény
Városi Idősek Otthona	Markusovszky út 1. 500 – 216, 300 – 977	

Városi Idősek Klubja	Kóvári u.	
Városi Sportintézmények	Ady Endre út 27.	
Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat	Rákóczi fejedelem útja 125. 300 - 144	Társulás által fenntartott intézmény
Palóc Múzeum	Palóc liget 300 - 168	Megyei fenntartású intézmény

2.1.7. Egészségügyi intézmények:

A Balassagyarmat városának egészségügyi alapellátási helyzete a következőképpen vázolható fel:

2.1.7.1. Az iskola-egészségügyi ellátásról és védőnői szolgálat működéséről

Balassagyarmaton e két szakfeladat 1996. január 01-től a Gazdasági és Műszaki Ellátó Szervezethez integráltan működik.

A városban a működési engedélyben meghatározott ellátást **5 fő főállású körzeti védőnő, 5 fő főállású iskola-és ifjúsági védőnő, 2 fő főállású iskola- és ifjúsági orvos, 1 fő szakasszisztens** és **1 fő főállású és 1 fő részállású takarítónő** teljesíti. A körzeti védőnők a csecsemő tanácsadást a város 3 gyermekkörzeti háziorvossal együttműködésbe végzik.

Várandós tanácsadást önállóan, és a kórház szülészeti-nőgyógyászati osztályával, a családvédelmi-szolgálattal és az illetékes háziorvossal együtt látják el. A lakhelyen történő rendszeres látogatással valósítják meg a személyre szóló tanácsadást és a családgondozást. az óvodákban történő szűrővizsgálatokat a házi gyermekorvosokkal végzik.

Rendszeresen szerveznek szülésre felkészítő tanfolyamokat és városi rendezvények szervezésével népszerűsítik az anyatejes táplálást.

Balassagyarmaton két körzetben történik az iskolaorvosi feladatok ellátása. Az iskola-egészségügyi feladatokat munkaterv alapján végzik, amely minden ellátott intézmény igazgatójával tanév elején egyeztetésre kerül.

Az iskolaorvosok az „Egészségház" (Balassagyarmat, Rákóczi út 23.) rendelőjében ÁNTSZ által engedélyezett rendelési időben látják el az akut megbetegedéseket.

Az iskolavédőnők egyéni tanácsadást és gondozási munkát is végeznek, megszervezik az iskolai szűréseket, védőoltásokat, kapcsolatot tartanak a pedagógusokkal és a szülőkkel, felelősek a dokumentációk elkészítéséért, valamint az iskolai egészségügyi felvilágosító előadások megtartása is feladataik közé tartozik.

Balassagyarmaton az iskola-egészségügyi és védőnői szolgálat működésének telephelyei:

1. Védőnői Centrum (Madách Imre út 3.)
2. Egészségház Iskolaorvosi rendelő (Rákóczi fejedelem útja 23.)
3. Szent-Györgyi Albert Gimnázium és Szakközépiskola orvosi szoba (Rákóczi fejedelem út 50.)

2.1.7.2. Fogászati ellátásról

Balassagyarmaton a fogászati ellátás a Fogászati Alapellátási Intézményi Társulás keretében történik.

Balassagyarmaton kívül 8 település – Patak, Hugyag, Dejtár, Patvarc, Csitár, Iliny, Nógrádmarcal és Őrhalom – hozta létre ezt az intézményi társulást, majd a lezajlott privatizációkat követően csak 5 település maradt meg az alapítók közül, így: Balassagyarmat, Patvarc, Dejtár, Hugyag és Patak.

A társulás határozatlan időre jött létre, önálló jogi személyiséggel rendelkezik, az előirányzatai felett teljes rendelkezési jogkörrel bír. Önállóan gazdálkodó költségvetési szerv.

A társulás végzi a fogászati alapellátást, a társulásban résztvevő önkormányzatoknál területi ellátási kötelezettséggel, valamint a társult települések közigazgatási területén működő alap- és középfokú oktatási intézménye tekintetében az iskolafogászati ellátást.

A körzetek felosztása:

- I. számú körzet, kapcsolódó település: Patak
- II. számú körzet privatizálásra került, kapcsolódó település: Nógrádmarcal
- III. számú körzet, kapcsolódó település: Dejtár
- IV. számú körzet, privatizálásra került, kapcsolódó települések: Csitár, Iliny, Őrhalom
- V. számú körzet, kapcsolódó települések: Hugyag, Patvarc

Balassagyarmaton 4 fogászati magánrendelés is működik.

2.1.7.3. Háziorvosokról, házi gyermekorvosokról:

Balassagyarmaton 7 felnőtt és 3 gyermek háziorvosi körzet működik.

A felnőtt háziorvosi körzetek közül hármat (II., V., VII. körzetek) 2002-ben privatizált a DELTAMED KFT. Ennek keretében megvásárolták a Balassagyarmat, Leiningen u. 29. szám alatti épületet, ahol a rendelések azóta is zajlanak.

Két háziorvos által működtetett (IV., VI. körzetek) rendelések a Kórház-Rendelőintézet épületében, míg az I., III. körzet a Rákóczi út 23. szám alatti ún. Egészségházban működik.

A házi gyermekorvosok közül két praxis az Egészségházban (Balassagyarmat, Rákóczi út 23.), míg egy praxis a volt Rendelőintézetben (Rákóczi út 125.) folytatja tevékenységét.

2.1.7.4. Dr. Kenessey Albert Kórház - Rendelőintézetről

Balassagyarmat, sőt a megye egyik legnagyobb létesítménye a Dr. Kenessey Albert Kórház-Rendelőintézet. Önállóan gazdálkodó költségvetési szerv, melynek alapítója, tulajdonosa Balassagyarmat Város Önkormányzata.

A Kórház Balassagyarmat, Rákóczi út 125. székhelyén kívül 3 külső telephellyel rendelkezik:

1. TBC Gondozó Intézet (Balassagyarmat, Petőfi út 8.)
2. Tüdőszűrő Állomás (Balassagyarmat, 16-os Honvéd út 6.)
3. TBC Gondozó Intézet (Rétság, Korányi Frigyes út 6 /1)

Az Intézmény élén egyszemélyi felelős vezetőként a kórház főigazgató főorvosa áll, teljes döntési jogkörrel és felelősséggel. Személyét pályázat útján -választja ki Balassagyarmat Város Önkormányzatának Képviselő-testülete.

A kórház főigazgató főorvosának közvetlen irányítása alá tartozik a legfelső vezetés; a kórházigazgató főorvos általános helyettese -, orvosigazgatói besorolással, a gazdasági igazgató és az ápolási igazgató.

Az intézmény tevékenységi körébe tartoznak az állami feladatként ellátott alábbi alaptevékenységek:

- aktív kórházi fekvőbeteg-ellátás,
- krónikus és rehabilitációs utókezelést és gondozást nyújtó fekvőbeteg ellátás,
- járóbetegek szakorvosi ellátása és gondozása,
- foglalkozás-egészségügyi szolgálat,
- ügyeleti és készenléti szolgálat,

továbbá, ellátandó kiegészítő szolgáltatásként meg kell említeni a vendégétkeztetést, helyiségbérletet, vérkészítmény értékesítést, bérmosást, gép- műszerbérletet, fénymásolások készítését térítési díj ellenében, gépjármű szabad kapacitásának hasznosítását, telephelyen gépjármű parkolási díj megállapítását, beszedését, szűrővizsgálatokat, központi sterilizáló szabad kapacitásának kihasználását, gyógyszertári szolgáltatást.

Megyei feladatokat is ellátó osztályok:

- Fertőző Osztály
- I-II Psychiátriai Osztály

- Addiktológiai Osztály

Megyei feladatokat ellátó járóbeteg szakrendelés:

- Gyermekkardiológia,
- Infektológia,
- drog ambulancia.

Az ellátandó lakosságszám 83.745 fő. A megyei feladatokkal együtt pedig az ellátandó lakosságszám: 219.352 fő.

Az intézmény együttműködik az Észak-magyarországi régió egészségügyi ellátást nyújtó intézményekkel.

A gyógyító-megelőző ellátás szerkezete:

FEKVŐBETEG ELLÁTÁS

- I. Belgyógyászat (kardiológiai profilú)
- II. Belgyógyászat (gastroenterológiai profilú)
- Sebészet
- Traumatológia
- Szülészet és Nőgyógyászat
- Gyermekosztály
- Fül-Orr-Gégészet
- Szemészeti Osztály
- Bőrgyógyászat
- Neurológia
- Urológia
- Anaesthesiológia és intenzív terápiás osztály
- Fertőző Osztály
- Psyichiátriai Osztály
- Addiktológiai Osztály
- Krónikus Osztály
- Ápolási Osztály

JÁRÓ ÉS FEKVŐBETEG ELLÁTÁST KISZOLGÁLÓ SZAKMAI, DIAGNOSZTIKAI TERÜLETEK

- Laboratórium

- Radiológia
- CT
- Pathológia
- Transzfuziológia
- Fiziotherápia
- Ápolást kiegészítő központi ellátások

JÁRÓBETEGELLÁTÁS

- Psychiátriai Gondozó
- Gyermekpsychiátriai Gondozó
- Addiktológiai Gondozó
- Drog Ambulancia
- Onkológiai Gondozó
- TBC Gondozó Rétság
- TBC Gondozó Balassagyarmat
- Bőr- Nemibeteg Gondozó

SZAKRENDELÉSEK ÉS SZAKAMBULANCIÁK

- belgyógyászati szakrendelés
- fertőző szakrendelés
- haematológiai szakrendelés
- diabetológiai szakrendelés
- kardiológiai szakrendelés
- gastroenterológiai szakrendelés
- anaesthesiológiai szakrendelés
- fájdalom ambulancia
- sebészeti szakrendelés
- érsebészeti szakrendelés
- traumatológiai szakrendelés
- traumatológiai ambulancia
- nőgyógyászati szakrendelés
- klímax szakrendelés
- csecsemő- és gyermekgyógyászati szakrendelés
- gyermek kardiológiai szakrendelés

- gyermek psychiátriai szakrendelés
- gyermek sebészeti szakrendelés
- gyermek tüdőgyógyászati szakrendelés
- Fül-orr- Gégészeti szakrendelés
- audiológiai szakrendelés
- szemészeti szakrendelés
- bőrgyógyászati szakrendelés
- Laser szakrendelés
- Neurológiai szakrendelés
- EEG szakrendelés
- ortopédiai szakrendelés
- urológiai szakrendelés
- onkológiai szakrendelés
- rheumatológiai szakrendelés
- osteoporosis szakrendelés
- psychiátriai ambulancia
- addiktológiai szakrendelés
- tüdőgyógyászati szakrendelés
- rehabilitációs szakrendelés
- szájsebészet
- foglalkozás-egészségügyi szakellátás

Az intézet ágystruktúrája összesen 691 ágyat tartalmaz.

A Kórház az MSZ EN ISO 9001:2001 szabvány szerint tanúsított minőségbiztosítási rendszerben működik.

A betegellátás rendjét az osztályok működési rendje, a dolgozók munkaköri leírása, eljárás-utasítások és szakmai protokollok tartalmazzák.

2.1.7.5. Központi ügyeletről

A Népjóléti Közlöny XLVI. évfolyamának 20. számában jelent meg Balassagyarmat Város Önkormányzat pályázati kiírása a központi ügyeletre vonatkozóan 1996-ban.

Erre 3 pályázati kérelem érkezett.

Ezt megelőzően Balassagyarmat 13 településsel kötött megbízási szerződést, majd Balassagyarmat megkötötte a szerződést a Dr. Kenessey Albert Kórház-

Rendelőintézettel, a pályázat nyertesével. E szakmai feladatra jogi értelemben vett társulási megállapodás ekkor még nem jött létre.

A házi orvosokkal kötött megbízási szerződésben szerepel, hogy a háziorvos a folyamatos ellátási kötelezettségéből fakadóan köteles a Balassagyarmati Központi Ügyeleti Szolgálatban részt venni. A háziorvost az ügyeleti szolgálatért ügyeleti díj illeti meg. Az ügyeleti díj mértéke az ügyeletet fenntartó és a háziorvos között külön szerződés alapján kerül megállapításra. A 2004. júniusában megalakult Balassagyarmati Kistérség Többcélú Társulása egyik alapfeladataként vállalta a háziorvosi ügyelet megszervezését. Ennek keretében Balassagyarmat központtal egy mikro-körzet alakult, társulási megállapodás került elfogadásra. A társulást alkotó települések: Balassagyarmat, Cserhátsurány, Csesztve, Csitár, Dejtár, Érsekvadkert, Herencsény, Hugyag, Iliny, Nógrádmarcal, Őrhalom, Patak, Patvarc, Szűgy, Ipolyvece, Drégelypalánk és Hont – azaz a korábbi 13 település mellé további 3 település csatlakozott. Ettől kezdve a központi ügyelet székhelye Balassagyarmat, Rákóczi út 125. szám alatti Rendelőintézet épülete.

2.1.8. Vallási, felekezeti hovatartozás

A népesség felekezet és vallás szerinti megoszlása:

Balassagyarmat összlakossága	18474 fő
Katolikusok összesen	13.009 fő
Római katolikus	12.972 fő
Görög katolikus	36 fő
Ortodox összesen	6 fő
Orosz	4 fő
Szerb	1 fő
Bolgár	-
Román	1 fő
Görög	-
Többi	-
Református	486 fő
Evangélikus	1736 fő
Baptista	2 fő
Adventista	5 fő

Többi protestáns	41 fő
Többi keresztény	44 fő
Izraelita	15 fő
Más istenhiten alapuló	2 fő
Az örök istentörvény hirdető vallás	5 fő
A felsoroltak közé nem tartozó	1 fő
Egyházhoz / felekezethez nem tartozó	1364 fő
Megtagadta a válaszadást	1663 fő
Nincs válasz	95 fő

2.2. Demográfiai adatok

A demográfiai adatok képet adnak a lakosság állandó és ideiglenes számáról, korösszetételéről, a nemzetiségi és rétegtagozódásáról, a szociálisan rászorultak számáról az egyes szociális indikátorok tükrében, úgymint: az önkormányzat illetékességi területén élő állandó lakosok száma, nemenkénti valamint korcsoportonkénti megoszlásban; az önkormányzat illetékességi területén tartózkodó ideiglenesen bejelentkezett lakosok száma nemenkénti és korcsoportonkénti megoszlásban; családok száma és nagyság szerinti összetételük; egyedül élők száma nemenként és korcsoportonként; családi állapot szerinti megoszlás nemenként és korcsoportonként; házasságkötések száma; születések száma; halálozások száma stb.

Az adatok sok esetben a 2001-es népszámlálás adatain alapulnak, tekintettel arra, hogy akkor történt meg a legutóbbi részletes felmérés.

2.2.1. A lakosság korösszetétele nemenként és korcsoportonként (2001)

Korcsoportok	**Népesség összesen**	**Férfi**	**Nő**
0 – 4 éves	844	427	417
5 – 9 éves	1004	541	463
10 – 14 éves	1212	614	598
15 – 19 éves	1343	678	665

20 – 24 éves	1425	770	655
25 – 29 éves	1487	821	666
30 – 34 éves	1407	749	658
35 – 39 éves	1169	579	590
40 – 44 éves	1339	631	708
45 – 49 éves	1702	827	875
50 – 54 éves	1311	635	676
55 – 59 éves	1151	552	599
60 – 64 éves	831	364	467
65 – 69 éves	706	293	413
70 – 74 éves	586	226	360
75 – 79 éves	502	160	342
80 – 84 éves	236	74	162
85 év felett	219	54	165
Összesen	18474	8995	9479

A népesség alakulása:

Lakónépesség

Évek	1970	1980	1990	2001	2006
Lakosság	14.209	17.881	18.180	18.474	17.706

Jelen lévő összes népesség

1870	1880	1890	1900	1910	1920	1930	1941	1949	1960	1970
6560	6858	7826	8674	11.132	11.788	12.071	12.258	11.427	13.080	14.516

2.2.2. A nappali és az éjszakai népesség alakulása

Éjszakai népesség összesen: 18474 fő
Ebből nem tanul, nem dolgozik: 7903 fő
Helyben dolgozik, helyben tanul: 8998 fő
Más településre jár el dolgozni, tanulni: 1573 fő
Más településről jár be tanulni, dolgozni: 4654 fő

Nappali népesség összesen:21.555 fő
Helyben lakó foglalkoztatott összesen: 7327 fő
Helyben dolgozik: 5990 fő
Eljár dolgozni: 1337 fő
Bejár dolgozni: 2194 fő
Helyben foglalkoztatott együtt: 8184 fő

Helyben lakó tanuló összesen: 3244 fő
Helyben tanuló: 3008 fő
Más településen tanul: 236 fő
Más településről bejár tanulni: 2460 fő
Helyben tanuló összesen: 5468 fő

2.2.3. Népszaporodás

Népszaporodás összesen:

Népszaporodás 1970 és 1979 között	
Lakónépesség 1970-ben	14209
Természetes szaporodás – fogyás	+ 675
Élve születések száma	2668
Halálozás	1993
Vándorlási különbözet	2997

Népszaporodás 1970 és 1979 között	
Lakónépesség 1970-ben	14209
Természetes szaporodás - fogyás	+ 675
Élve születések száma	2668
Halálozás	1993
Vándorlási különbözet	2997

Népszaporodás 1980 és 1989 között	
Lakónépesség 1980-ban	17.881
Természetes szaporodás - fogyás	+ 50
Élve születések száma	2277
Halálozás	2227
Vándorlási különbözet	249

Népszaporodás 1990 és 2001 között	
Lakónépesség 1990-ben	18180
Lakónépesség 2001-ben	18474
Természetes szaporodás - fogyás	-448
Élve születések száma	2102
Halálozás	2550
Vándorlási különbözet	742

2.2.4. A 18 évesnél fiatalabb népesség korév szerint, a kormegoszlás fő mutatószámai

2001-ben a 18 évesnél fiatalabb lakosság száma 3900 fő volt, melynek az évenkénti felosztása az alábbiak szerint alakul:

8 éves	183
9 éves	217
10 éves	264
11 éves	225
12 éves	249
13 éves	216
14 éves	258
15 éves	313
16 éves	244
17 éves	283

Fentiek alapján az alábbi összefüggéseket lehet levonni:

100 felnőtt korúra jutó gyermek- és öregkorúak száma: 50

100 felnőtt korúra jutó gyermekkorú: 25

100 felnőtt korúra jutó öregkorú: 25

100 gyermekkorúra jutó öregkorú: 101

2.2.5. A 15 éves és idősebb népesség családi állapot és nemek szerint:

FÉRFIAK	
Összesen	7413
Nőtlen	2464
Házas	4100
Házastársával együtt él	4017
Özvegy	219
Elvált	630
Élettársi kapcsolatban él összesen	324
Élettársi kapcsolatban élő nőtlen	148
Élettársi kapcsolatban élő házas	11
Élettársi kapcsolatban élő özvegy	21
Élettársi kapcsolatban élő elvált	144

NŐK	
Összesen	8001
Hajadon	1686
Házas	4083
Házastársával együtt él	3954
Özvegy	1358
Elvált	874
Élettársi kapcsolatban él összesen	322
Élettársi kapcsolatban élő hajadon	132
Élettársi kapcsolatban élő házas	3
Élettársi kapcsolatban élő özvegy	39
Élettársi kapcsolatban élő elvált	148

15 éves és idősebb nők élve született gyermekek száma szerint:

HÁZAS NŐK	
Összesen	4083
Gyermektelen	259
1 gyermekkel	944
2 gyermekkel	2249
3 gyermekkel	505
4 vagy több gyermekkel	126
Élve született gyermekek száma	7542
100 főre jutó élve született gyermekek száma	185

15 – 49 ÉVES HÁZAS NŐK	
Összesen	2589
Gyermektelen	187
1 gyermekkel	665
2 gyermekkel	1393
3 gyermekkel	290
4 vagy több gyermekkel	64
Élve született gyermekek száma	4598
100 főre jutó élve született gyermekek száma	178

PÁRKAPCSOLATBAN ÉLŐ NŐK	
Összesen	4278
Gyermektelen	331
1 gyermekkel	990
2 gyermekkel	2290
3 gyermekkel	526
4 vagy több gyermekkel	141
Élve született gyermekek száma	7804
100 főre jutó élve született gyermekek száma	182

2.2.6. A 7 éves és idősebb népesség a legmagasabb iskolai végzettség szerint:

ÖSSZLAKOSSÁG	
Összesen	17248
Általános iskola első évfolyamát sem	309

végezte el	
Általános iskola 1 – 7. évfolyamát végezte el	2605
Általános iskola 8. évfolyamát végezte el	3894
Középiskolai végzettség érettségi nélkül	3738
Középiskolai végzettség érettségivel	4570
Egyetemi, főiskolai végzettség oklevél nélkül	251
Egyetemi, főiskolai végzettség oklevéllel	1881

FÉRFIAK	
Összesen	8374
Általános iskola első évfolyamát sem végezte el	179
Általános iskola 1 – 7. évfolyamát végezte el	1165
Általános iskola 8. évfolyamát végezte el	1718
Középiskolai végzettség érettségi nélkül	2358
Középiskolai végzettség érettségivel	1852
Egyetemi, főiskolai végzettség oklevél nélkül	131
Egyetemi, főiskolai végzettség oklevéllel	971

NŐK	
Összesen	8874
Általános iskola első évfolyamát sem végezte el	130
Általános iskola 1 – 7. évfolyamát végezte el	1440

Általános iskola 8. évfolyamát végezte el	2176
Középiskolai végzettség érettségi nélkül	1380
Középiskolai végzettség érettségivel	2718
Egyetemi, főiskolai végzettség oklevél nélkül	120
Egyetemi, főiskolai végzettség oklevéllel	910

A népesség iskolai végzettség és nemek szerint:

10 – X ÉVES, ÁLTALÁNOS ISKOLA ELSŐ ÉVFOLYAMÁT SEM VÉGEZTE EL		
	Fő	A megfelelő korúak százalékában
Összesen	103	0,6
Férfiak	58	0,7
Nők	45	0,5

15– X ÉVES, LEGALÁBB 8 ÁLTALÁNOS VÉGZETTSÉGGEL		
	Fő	A megfelelő korúak százalékában
Összesen	14252	92,5
Férfiak	7008	94,5
Nők	7244	90,5

18 – X ÉVES, LEGALÁBB KÖZÉPISKOLAI VÉGZETTSÉGGEL		
	Fő	A megfelelő korúak százalékában
Összesen	6702	46
Férfiak	2954	42,1
Nők	3748	49,5

25 – X ÉVES, EGYETEMI, FŐISKOLAI VÉGZETTSÉGGEL		
	Fő	A megfelelő korúak százalékában
Összesen	1802	14,2
Férfiak	943	15,8
Nők	859	12,9

2.2.7. A népesség megoszlása nemzeti hovatartozás szerint:

(A nemzeti hovatartozás alapja: a nemzeti, kulturális értékek, hagyományokhoz való kötődés, az anyanyelv, a családi, baráti közösségben beszélt nyelv alapján került megítélésre)

Népesség összesen	18474 fő
Hazai kisebbséghez tartozó összesen	509 fő
Magyar	17.683 fő
Afrikai	-
Arab	4 fő
Bolgár	2 fő
Cigány, romani, beás	322 fő
Görög	5 fő
Horvát	7 fő

Kínai	3 fő
Lengyel	5 fő
Modern héber, zsidó	2 fő
Német	77 fő
Örmény	1 fő
Román	6 fő
Ruszin	3 fő
Szerb	4 fő
Szlovák	59 fő
Szlovén / Vend	2 fő
Ukrán	16 fő

2.2.8. A háztartások és családok főbb adatainak bemutatása 1970-től napjainkig

1970.

Háztartások száma	4320
100 háztartásra jutó személyek száma	303
100 háztartásra jutó foglalkoztatottak száma	146
Családok száma	3671
100 családra jutó családtagok száma	310
100 családra jutó gyerekek száma	121
100 családra jutó 15 évnél fiatalabb gyermekek száma	86

1980.

Háztartások száma	5584
100 háztartásra jutó személyek száma	297
100 háztartásra jutó foglalkoztatottak száma	142
Családok száma	4774
100 családra jutó családtagok száma	309
100 családra jutó gyerekek száma	121
100 családra jutó 15 évnél fiatalabb gyermekek száma	91

1990.

Háztartások száma	6270
100 háztartásra jutó személyek száma	276
100 háztartásra jutó foglalkoztatottak száma	131
Családok száma	4998
100 családra jutó családtagok száma	301
100 családra jutó gyerekek száma	117
100 családra jutó 15 évnél fiatalabb gyermekek száma	79

2001

Háztartások száma	6563
100 háztartásra jutó személyek száma	263
100 háztartásra jutó foglalkoztatottak száma	108
Családok száma	5097

100 családra jutó családtagok száma	292
100 családra jutó gyerekek száma	109
100 családra jutó 15 évnél fiatalabb gyermekek száma	57

2.2.9. A háztartások megoszlása a háztartás összetétele szerint

Háztartások száma összesen	6563
Család háztartás száma	4898
Nem család háztartás száma	1665
Egy családból álló háztartás	4707
Egy családból álló háztartás esetében egy szülő gyermekkel	784
2 családból álló háztartás	183
3 vagy több személyből álló háztartás	3
Egyszemélyes háztartás	1495
Egyéb összetételű háztartás	170

A háztartások és a háztartás tagjainak száma a gazdasági aktivitás összetétele szerint

Háztartások száma összesen	6563
Háztartások 1 személlyel	1495
Háztartások 2 személlyel	1823
Háztartások 3 személlyel	1535
Háztartások 4 személlyel	1246
Háztartások 5 személlyel	319
Háztartások 6 személlyel	107
Háztartások 7 személlyel	28

Háztartások 8 vagy több személlyel	10
Háztartások 1 foglalkoztatottal	2007
Háztartások 2 foglalkoztatottal	1799
Háztartások 3 foglalkoztatottal	378
Háztartások 4 vagy több foglalkoztatottal	81
Munkanélküliek száma	270
Inaktív keresők száma	1990
Csak eltartottak száma	38
100 háztartásra jutó személyek száma	263
100 háztartásra jutó foglalkoztatottak száma	108

2.2.10. A családok családösszetétel szerinti felosztása (2001)

Családok összesen: 5097

Házaspárok összesen: 3895

Ebből gyermektelen, vagy gyermekével nem egy háztartásban él: 1353

Egy gyermekkel: 1247

Két gyermekkel: 1080

Három gyermekkel: 181

Négy vagy több gyermekkel: 34

Élettársi kapcsolat száma összesen: 323

Ebből gyermektelen, vagy gyermekével nem egy háztartásban él: 159

Egy gyermekkel: 92

Két gyermekkel: 43

Három gyermekkel: 21

Négy vagy több gyermekkel: 8

Egy szülős családok száma, ahol az egy szülő az apa: 77

Egy gyermekkel: 53

Két gyermekkel: 21

Három vagy több gyermekkel: 3

Egy szülős család száma, ahol az egy szülő az anya: 802

Egy gyermekkel: 548

Két gyermekkel: 212

Három vagy több gyermekkel: 42

Összességében a családban élők száma 14.892 fő, ebből 5577 gyermek. Így a 100 családra jutó gyermeke száma 109.

2.2.11. A lakóegységek rendeltetése és lakóik

Lakások száma: 6669 db, melyből 281 nem lakott, 1 üdülésre használt, 47 pedig más célra (nem lakás és nem üdülés céljára használt)

Lakások felosztása a szobaszám alapján:

Lakás 1 szobával	531
Lakás 2 szobával	2726
Lakás 3 szobával	2337
Lakás négy vagy több szobával	1099

A lakások felosztása a tulajdonjogi helyzetük alapján:

Természetes személy tulajdona	6447
Önkormányzati tulajdonú	195
Egyéb	51

A lakások felosztása a használati jogcím szerint:

Tulajdonos	5959
Bérlet	379
Egyéb	26

A lakások felosztása a helyiségek száma szerint:

Lakószobák száma összesen	12551
Fél- és kisszobák száma összesen	5320
Konyhák száma összesen	6682
Főzőfülkék száma összesen	205
Fürdőszobák száma összesen	6864
100 lakásra jutó szobák száma	267
100 szobára jutó lakosok száma	96
100 lakásból fürdőszobás	90

A lakások felosztása az építés éve szerint:

1919 előtt épült	760
1920 – 1944	568
1945 – 1959	329
1960 – 1969	1094
1970 – 1979	2311
1980 – 1989	1254
1990 – 2001	377

A lakások felosztása az alapterület szerint:

29m2-nél kevesebb	81
30 – 39 m2	246
40 – 49 m2	531
50 – 59m2	1868
60 – 79 m2	1458

80 – 99m2	1014
100m2-nél nagyobb	1495
Egy lakásra jutó alapterület (m2-ben)	75

A lakások felosztása a felszereltség alapján:

Hálózati vízvezetékkel	6426
Házi vízvezetékkel	32
Meleg folyóvízzel	6338
Vízöblítéses WC-vel	6266
Közcsatornával	4905
Házi csatornával	1632
Hálózati gázzal	3693
Palackos gázzal	1801
Központi fűtéssel	4180

A lakások felosztása a komfortosság alapján:

Összkomfortos lakások száma	4038
Komfortos lakások száma	2009
Félkomfortos lakások száma	173
Komfort nélküli lakások száma	341
Szükség- és egyéb lakások száma	132

A lakások felosztása magasság és nagyság alapján:

Lakóház	3537
Üdülőház	185

Földszintes	3421
Emeletes	301
Egy lakásos	3217
Két vagy három lakásos	185
4 – 10 lakásos	171
11 vagy annál több lakásos	149

2.3.Foglalkoztatottságról

A népesség gazdasági aktivitás és nemek szerint

1980

	Összesen	Férfi	Nő
Lakosság	17881	8495	9386
Foglalkoztatott	8121	4346	3775
Munkanélküli	-	-	-
Inaktív kereső	3397	1255	2142
Eltartott	6363	2894	3469

1990

	Összesen	Férfi	Nő
Lakosság	18180	8768	9412
Foglalkoztatott	8249	4360	3889
Munkanélküli	280	196	84
Inaktív kereső	3806	1330	2476
Eltartott	5845	2882	2963

2001

	Összesen	Férfi	Nő
Lakosság	18474	8995	9479
Foglalkoztatott	7327	3883	3444
Munkanélküli	751	475	276
Inaktív kereső	5275	1951	3324
Eltartott	5121	2686	2435

A foglalkoztatottak korcsoport, legmagasabb befejezett iskolai végzettség, összevont nemzetgazdasági ág és összevont foglalkozási főcsoport szerint:

Foglalkoztatottak száma: 7327

Foglalkoztatottak száma a korcsoportok alapján:

15 – 29 évesek	1838 fő
30 – 39 évesek	1898 fő
40 – 49 évesek	2277 fő
50 – 59 évesek	1212 fő
60 év felettiek	102 fő

A foglalkoztatottak legmagasabb befejezett iskolai végzettség szerinti megoszlása:

8 általánosnál alacsonyabb végzettség	52 fő
8 általános végzettség	1032 fő
Középiskolai végzettség érettségi nélkül, szakmai oklevéllel	1978 fő
Középiskolai végzettség érettségivel	2871 fő
Egyetemi, főiskolai végzettség	1394 fő

Helyben dolgozó és más településre eljáró foglalkoztatott lakónépesség főbb demográfiai jellemzők és összevont nemzetgazdasági ág szerint:

Helyben dolgozó lakónépesség összesen: 5990 fő, melyből 3020 fő férfi és 2970 fő nő. Közülük a 15 – 29 évesek száma 1351, a 30 – 49 évesek száma 3496, míg az 50 év felettiek száma 1143 fő.

2.4. A szociális ellátásokat bemutató adatok

2.4.1. Kötelezően biztosítandó, szociális rászorultságtól függő pénzbeli ellátások:

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Sztv.) 25. § (3) bekezdése alapján:

„ A települési önkormányzat szociális rászorultság esetén – a szociális alapellátás keretében – a jogosult számára időskorúak járadékát, rendszeres szociális segélyt , lakásfenntartási támogatást, ápolási díjat, átmeneti segélyt állapít meg e törvényben, valamint az önkormányzat rendeletében meghatározott feltételek szerint." Ezen ellátásokat tekinti az Sztv. együttesen szociális rászorultságtól függő pénzbeli ellátásoknak.

Ennek keretében, a települési önkormányzat

1. időskorúak járadékát
2. rendszeres szociális segélyt
3. lakásfenntartási támogatást
4. ápolási díjat
5. átmeneti segélyt köteles nyújtani.

A főbb segélynemek egyenkénti részletezése

Időskorúak járadéka

Az időskorúak járadéka a megélhetést biztosító jövedelemmel nem rendelkező időskorú személyek részére nyújtott támogatás. Ez alapján 2002-ben 12-en , míg 2003-ban 10-en, 2004-ben 9-en részesültek ebből az ellátásból.

Ennek értelmében a támogatási összegek az alábbiak szerint alakultak:

	2002-ben összesen	2003-ban összesen	2004-ben összesen	2005-ben összesen
Kiadások összesen	2.235.730.-	1.813.777.-	1.353.197.-	868.205.-

Ebből a központi költségvetésből visszaigényelhető	2.012.157.-	1.612.274.-	1.204.620.-	781.385.-
Önkormányzati költségvetésből származó	223.573.-	201.503.-	148.577.-	86.820.-

Rendszeres szociális segély

A rendszeres szociális segély a hátrányos munkaerőpiaci helyzetű aktív korú személyek és családjuk részére nyújtott támogatás. 2002-ben 9-en, 2003-ban és 2004-ben 8-8 fő részesült ebből az ellátásból.

Ennek értelmében a támogatási összegek az alábbiak szerint alakultak:

	2002-ben összesen	2003-ban összesen	2004-ben összesen	2005-ben összesen
Kiadások összesen	1.511.910.-	1.438.998.-	1.684.377.-	1.898.197.-
Ebből a központi költségvetésből visszaigényelhető	1.133.933.-,	1.279.619.-	1.498.260.-	1.708.378.-
Önkormányzati költségvetésből származó	377.977.-	159.379.-	186.117.-	189.819.-

Ápolási díj

Az ápolási díja tartósan gondozásra szoruló személy otthoni ápolását ellátó nagykorú hozzátartozó részére biztosított anyagi hozzájárulás. Az ápolási díj az eddigi kettő – normatív alapon járó, és méltányosságból megítélt – helyett három formában juttatható. (normatív alapon alaptámogatás; normatív alapon járó emelt szintű támogatás a fokozott ápolást igénylőknek; méltányosságból járó támogatás) A méltányosság esetében a települési önkormányzat állapítja meg azokat a feltételeket, melyek fennállta esetén támogatást folyósít a rászorultaknak.

Ezek alapján 2002-ben 65-en , 2003-ban 66-an, 2004-ben 74-en részesültek ebből az ellátásból.

Ennek értelmében a támogatási összegek az alábbiak szerint alakultak:

	2002-ben összesen	2003-ban összesen	2004-ben összesen	2005-ben összesen
Kiadások összesen	7.980.460.-	10.390.032.-	12.706.909.-	14.806.996.-
Ebből a központi költségvetésből visszaigényelhető	-	3.914.550.-	6.103.260.-	13.326.297.-
Önkormányzati költségvetésből származó	7.980.460.-	6.475.480.-	6.660.365.-	1.480.699.-

Lakásfenntartási támogatás

A lakásfenntartási támogatás 3 féle formában folyósítható: normatív lakásfenntartási támogatásként, helyi lakásfenntartási támogatásként és az adósságkezeléshez kapcsolódóan (melynek számítási módja megegyezik a normatívával). Ezek a támogatási formák a rendeletünk szerint kizárják egymást.

Normatív lakásfenntartási támogatás címen nem került kiutalásra támogatás, mivel akik elérték a rendeletünkben, illetve az Sztv-ben meghatározott feltételeket, adósságkezelési támogatás keretében kap lakásfenntartási támogatást.

A helyi lakásfenntartási támogatás címen 2002-ben 7-en , 2003-ban 13-an, 2004-ben 36-an, 2005-ben pedig 9 részesültek ebből az ellátásból.

Ennek értelmében a helyi lakásfenntartási támogatási összegek az alábbiak szerint alakultak:

	2002-ben összesen	2003-ban összesen	2004-ben összesen	2005-ben összesen
Kiadások összesen	235.820.-	554.386.-	303.910.-	630.000.-
Ebből a központi költségvetésből visszaigényelhető	-	-	-	-
Önkormányzati költségvetésből származó	235.820.-	554.386.-	1.303.910.-	630.000.-

Átmeneti segély

Az átmeneti segély a létfenntartás veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került, valamint időszakosan vagy tartósan létfenntartási gondokkal küzdő személyek részére a helyi rendeletben meghatározott feltételek fennállt esetén biztosított támogatási forma. 2002-ben 1075 fő 1963 esetben, 2003-ban 961 fő 1.640 esetben, 2004-ben 718 fő 1.175 esetben és 2005.-ben 668 fő részesült az ellátásban.

	2002-ben összesen	2003-ban összesen	2004-ben összesen	2005-ben összesen
Kiadások összesen	20.574.310.-	17.494.619.-	12.900.948-	10.068.363.-
Ebből a központi költségvetésből visszaigényelhető	-	-	-	-
Önkormányzati költségvetésből származó	20.574.310.-	17.494.619.-	12.900.948.-	10.068.363.-

2.4.2.A szociális szolgáltatások, ellátások közül

Szociális információs szolgáltatást,

Étkezetést,

Házi segítségnyújtást,

Családsegítést (a 2.000 főnél nagyobb településeken kötelező),

Nappali ellátást (a 3.000 főnél nagyobb településeken kötelező),

Támogató szolgáltatás (a 10.000 főnél nagyobb településeken kötelező),

Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás (a 10.000 főnél nagyobb településeken kötelező),

Közösségi ellátások (a 10.000 főnél nagyobb településeken kötelező),

Idősek átmeneti elhelyezése (a 10.000 főnél nagyobb településeken kötelező),

Az egyes ellátási formák részletezése:

A szociális információs szolgáltatás

A szociális információs szolgáltatás célja, hogy a szociális biztonság megteremtéséhez kapcsolódó ellátásokat és szolgáltatásokat igénylők megfelelő tájékoztatást kapjanak

az ellátások hozzáférhetőségével és az igénybevételükre vonatkozó szabályokkal kapcsolatban.

A szociális információs szolgáltatás keretében részletes tájékoztatást kell nyújtani

a) az Sztv-ben, illetve a Gyvt.-ben meghatározott személyes gondoskodást nyújtó ellátásokkal és szolgáltatásokkal, valamint az egészségügyi ellátással kapcsolatban

aa) a helyben igénybe vehető ellátások és szolgáltatások köréről, feltételeiről és az igénybevétellel kapcsolatos eljárási kérdésekről,

ab) a helyben nem elérhető ellátások, szolgáltatások elérhetőségéről és igénybevételük módjáról;

b) a pénzbeli és természetbeni szociális és gyermekvédelmi ellátásokkal, a családtámogatási ellátásokkal, a társadalombiztosítási és a foglalkoztatáshoz kapcsolódó ellátásokkal, valamint a fogyatékossággal összefüggő ellátásokkal kapcsolatban

ba) az ellátás megállapítására hatáskörrel és illetékességgel rendelkező szerv elérhetőségéről,

bb) az ellátások igényléséhez szükséges iratokról;

c) ifjúsági ügyekben.

Ha a tájékoztatást kérő személy által igényelt szociális szolgáltatás helyben nem érhető el, a szociális információs szolgáltatást nyújtó intézkedik az ellátási lehetőségek felkutatása érdekében, valamint segítséget nyújt az ellátást nyújtóval való kapcsolatfelvételben és az ügyintézésben.

Fontos továbbá megjegyezni, hogy a szociális információs szolgáltatás ellátásához nincs szükség működési engedélyre, elegendő a bejelentési kötelezettség.

A szociális információs szolgáltatás elérhetőségéről és a szolgáltatás keretében biztosított információk köréről a helyben szokásos módon kell tájékoztatást nyújtani.

Városunkban a szociális információs szolgáltatást a Gyermekjóléti és Családsegítő Szolgálat látja el.

Étkeztetés

Az étkeztetés keretében azoknak a szociálisan rászorultaknak a legalább napi egyszeri meleg étkezéséről kell gondoskodni, akik azt önmaguknak, illetve önmaguknak és eltartottjaik részére tartósan vagy átmeneti jelleggel nem képesek biztosítani.

Étkeztetésben kell részesíteni azt az igénylőt, illetve általa eltartottat is, aki kora vagy egészségi állapota miatt nem képes az étkezésről más módon gondoskodni.

A településen élő fogyatékos személyek, pszichiátriai betegek, hajléktalan személyek vagy szenvedélybetegek részére lehetőséget kell biztosítani az étkeztetés igénybevételére, illetve segítséget kell nyújtani a saját lakóhelyükön történő étkezés biztosítására.

Városunkban az étkeztetés a Városi Idősek Otthonához integráltan működik és mintegy 75 fő veszi igénybe. Az Idősek Otthona személyi állománya végzi a feladatot, az oda megállapított 113,25 fős létszámkeretből, erre vonatkozóan külön létszámkeret nem került megállapításra.

A Magyar Vöröskereszt Nógrád Megyei Szervezetének Balassagyarmati Területi kirendeltsége működteti a hajléktalan személyek számára étkezést biztosító népkonyhát. A népkonyha a működési engedélye alapján 80 főt lát el, teljes körűen kihasználtan működik.

Mind a Városi Idősek Otthona, mind pedig a Magyar Vöröskereszt Nógrád Megyei Szervezetének Balassagyarmati Területi kirendeltsége rendelkezik a feladat ellátásához szükséges működési engedéllyel.

Házi segítségnyújtás

Ez az ellátási forma az alapvető gondozás és az alapápolás körébe tartozó feladatokat látja el, segítséget nyújt az önálló életvitel fenntartásában, az ellátott és lakókörnyezete higiéniás körülményeinek megtartásában, valamint prevenciós szerepet tölt be, hiszen segítséget nyújt a veszélyhelyzetek kialakulásának megelőzésében.

Fentiek alapján a házi segítségnyújtás keretébe tartozó gondozási tevékenység különösen:

a.) az ellátást igénybe vevővel segítő kapcsolat kialakítása és fenntartása

b.) az orvos előírásai szerinti alapvető gondozási, ápolási feladatok ellátása

c.) segítségnyújtás a higiénia megtartásában

d.) közreműködés az ellátást igénybe vevő háztartásának vitelében (különösen bevásárlás, takarítás, mosás, meleg étel biztosítása)

e.) segítségnyújtás az ellátást igénybe vevőnek a környezettel való kapcsolattartásában

f.) segítségnyújtás az ellátást igénybe vevőt érintő veszélyhelyzet kialakulásának megelőzésében, a kialakult veszélyhelyzet elhárításában,

g.) részvétel az egyéni és csoportos szabadidős, foglalkoztató és rehabilitációs programok szervezésében

h.) az ellátást igénybe vevő segítése a számukra szükséges szociális ellátásokhoz való hozzájutásban

i.) az előgondozást végző személlyel való együttműködés

j.) szükség esetén a bentlakásos szociális intézménybe történő beköltözés segítése.

Ezen feladatai ellátása keretében a házi gondozó együttműködik az egészségügyi és szociális alap- és szakellátást nyújtó intézményekkel.

A házi gondozást az alábbi személyi csoportok számára kell elérhetővé tenni:

1. azon időskorú személyekről, akik otthonukban önmaguk ellátására saját erőből nem képesek és róluk nem gondoskodnak

2. azokról a pszichiátriai betegekről, fogyatékos személyekről, valamint szenvedélybetegekről, akik állapotukból adódóan az önálló életvitellel kapcsolatos feladataik ellátásában segítséget igényelnek, de egyébként önmaguk ellátására képesek

3. azokról az egészségi állapotuk miatt rászoruló emberekről, akik ezt az ellátási formát igénylik

4. azokról a személyekről akik a rehabilitációt követően a saját lakókörnyezetükbe történő visszailleszkedés céljából támogatást igényelnek önálló életvitelük fenntartásához

Városunkban a házi segítségnyújtás a Városi Idősek otthonához integráltan működik. A házi segítségnyújtást mintegy 30 fő igényli, közülük 10-en az étkeztetést is igénybe veszik. A feladatot 4 fő gondozó.

Családsegítés

A családsegítés a Balassagyarmati Kistérség Többcélú társulása által felvállalt szociális alapellátási feladat. A feladat ellátására mikro-körzetek jöttek létre, melyek közül városunk a Balassagyarmat – Patvarc alkotta mikro-körzetben található.

A családsegítést a Balassagyarmat – Patvarc Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat Társulása látja el a Gazdasági és Műszaki Ellátó Szervezethez (továbbiakban: GAMESZ) integráltan.

A családsegítés helyzetét a Balassagyarmat Kistérség Többcélú Társulásának Szolgáltatástervezési Koncepciója részletesen taglalja.

Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás

A jelzőrendszeres házi segítségnyújtás a saját otthonukban élő, egészségi állapotuk és szociális helyzetük miatt rászoruló, a segélyhívó készülék megfelelő használatára képes időskorú vagy fogyatékos személyek, illetve pszichiátriai betegek részére az önálló életvitel fenntartása mellett felmerülő krízishelyzetek elhárítása céljából nyújtott ellátás.

A jelzőrendszeres házi segítségnyújtás keretében biztosítani kell

a) az ellátott személy segélyhívása esetén az ügyeletes gondozónak a helyszínen történő haladéktalan megjelenését,

b) a segélyhívás okául szolgáló probléma megoldása érdekében szükséges azonnali intézkedések megtételét,

c) szükség esetén további egészségügyi vagy szociális ellátás kezdeményezését.

A fogyatékos személyek, illetve a pszichiátriai betegek részére nyújtott jelzőrendszeres házi segítségnyújtás ellátója együttműködik a támogató szolgáltatást, illetve a közösségi pszichiátriai ellátást nyújtó szolgáltatóval.

A jelzőrendszeres házi segítségnyújtás az Sztv. egyik új ellátási formájának számít. Városunkban ezidáig nem került kiépítésre, ennek megvalósítása ez év egyik fő célkitűzése a helyi szociális ellátások területén. Tekintettel azonban arra, hogy a jelzőrendszeres házi segítségnyújtás jellegéből adódóan is egy városnál nagyobb földrajzi területet fed le, célszerű a feladatot kistérségi szinten megoldani. A szolgáltatástervezési koncepció készítésekor a feladat ellátása tekintetében a Balassagyarmati Kistérség Többcélú Társulásának Munkaszervezetével már megkezdődtek a tárgyalások.

E szolgáltatás kiépítését mindenképpen meg kell előznie egy, a városi és a kistérségi lakossági igények, de még inkább valós szükségletek feltérképezésének. E feladatot a Balassagyarmati Többcélú Kistérségi Társulással közösen fogjuk elvégezni.

Nappali ellátás

A nappali ellátás hajléktalan személyek és elsősorban a saját otthonukban élő,

a) tizennyolcadik életévüket betöltött, egészségi állapotuk vagy idős koruk miatt szociális és mentális támogatásra szoruló, önmaguk ellátására részben képes személyek,

b) tizennyolcadik életévüket betöltött, fekvőbeteg-gyógyintézeti kezelést nem igénylő pszichiátriai betegek, illetve szenvedélybetegek,

c) harmadik életévüket betöltött, önkiszolgálásra részben képes vagy önellátásra nem képes, de felügyeletre szoruló fogyatékos, illetve autista személyek

részére biztosít lehetőséget a napközbeni tartózkodásra, társas kapcsolatokra, valamint az alapvető higiéniai szükségleteik kielégítésére, továbbá igény szerint megszervezi az ellátottak napközbeni étkeztetését.

Rendkívül indokolt esetben nappali ellátás olyan fogyatékos személyek részére is biztosítható, akire nézve szülője vagy más hozzátartozója gyermekgondozási segélyben, gyermeknevelési támogatásban vagy ápolási díjban részesül.

A nappali ellátás alapvetően egy nyitott, a szükségletekre gyorsan reagáló, integráló szerepet betöltő ellátási forma, amely hátteret ad települési szinten az alapszolgáltatások összekapcsolásának és ezáltal intézményi formaként történő megjelenésének.

A fentiekben felsorolt nappali ellátások mindegyikét meg kell oldania valamilyen formában a városnak. Ez természetesen nem feltétlenül jelenti azt, hogy minden esetben intézményt köteles fenntartani az önkormányzat. Megoldható a feladat egy

ellátási szerződés megkötésével is. Ebben az esetekben a fenntartó határozza meg, hogy az adott intézmény a fentiekben felsorolt feladatok közül mit lát el.

Városunkban a nappali ellátás ezidáig az alábbi formában kerül biztosításra:

A Magyar Vöröskereszt Nógrád Megyei Területi Szervezetének Balassagyarmati kirendeltsége gondoskodik a nappali ellátásról a hajléktalan személyek számára. A nappali melegedő a működési engedély alapján 80 fővel üzemel. Az ellátás teljeskörűen kihasznált.

Az időskorúak nappali ellátását a Városi Idősek Otthonához integrált Idősek Klubja végzi, mely a működési engedély szerint 45 férőhelyes, azonban nem teljesen kihasznált, általában 34 – 35 fővel működik. A feladatot 4 fő látja el, közülük 3 fő gondozó (1 vezető gondozó), valamint 1 fő takarítói minőségben.

Támogató szolgálat

A támogató szolgáltatás célja a fogyatékos személyek lakókörnyezetben történő ellátása, elsősorban a lakáson kívüli közszolgáltatások elérésének segítése, valamint életvitelük önállóságának megőrzése mellett a lakáson belüli speciális segítségnyújtás biztosítása révén.

A támogató szolgáltatás feladata a fogyatékosság jellegének megfelelően különösen

a) az alapvető szükségletek kielégítését segítő szolgáltatásokhoz, közszolgáltatásokhoz való hozzájutás biztosítása (speciális személyi szállítás, szállító szolgálat működtetése),

b) az általános egészségi állapotnak és a fogyatékosság jellegének megfelelő egészségügyi-szociális ellátásokhoz, valamint a fejlesztő tevékenységhez való hozzájutás személyi és eszközfeltételeinek biztosítása,

c) információnyújtás, ügyintézés, tanácsadás, a tanácsadást követően a társadalmi beilleszkedést segítő szolgáltatásokhoz való hozzájutás biztosítása,

d) a jelnyelvi tolmácsszolgálat elérhetőségének biztosítása,

e) segítségnyújtás a fogyatékos személyek kapcsolatkészségének javításához, családi kapcsolatainak erősítéséhez speciális, önsegítő csoportokban való részvételükhöz,

f) egyes szociális alapszolgáltatási részfeladatok biztosítása a fogyatékos személyek speciális szükségleteihez igazodóan,

g) segítségnyújtás a fogyatékos emberek társadalmi integrációjának megvalósulásához, valamint a családi, a közösségi, a kulturális, a szabadidős kapcsolatokban való egyenrangú részvételhez szükséges feltételek biztosítása,

h) a fogyatékos személy munkavégzését, munkavállalását segítő szolgáltatások elérhetőségének, igénybevételének elősegítése.

2005. novemberében kezdte meg működését a támogató szolgálat városunkban, melyet az Értelmi Fogyatékosok és Segítőik Országos Szövetségének Nógrád Megyei

kirendeltsége működtet. Az ellátási szerződés megkötése a szolgáltatástervezési koncepció készítésekor éppen folyamatban van.

Közösségi ellátások

A közösségi ellátások célja a pszichiátriai vagy a szenvedélybetegek lakókörnyezetben történő gondozása, továbbá gyógyulásuk és rehabilitációjuk elősegítése.

A közösségi ellátások keretében biztosítani kell

a) a lakókörnyezetben történő segítségnyújtást az önálló életvitel fenntartásában,

b) a meglevő képességek megtartását, illetve fejlesztését,

c) a háziorvossal és a kezelőorvossal való kapcsolattartás révén a szolgáltatást igénybe vevő állapotának folyamatos figyelemmel kísérését,

d) a pszicho-szociális rehabilitációt, a szociális és mentális gondozást,

e) az orvosi vagy egyéb terápiás kezelésen, szolgáltatásban való részvétel ösztönzését és figyelemmel kísérését,

f) megkereső programok szervezését az ellátásra szoruló személyek elérése érdekében.

A közösségi ellátásokat városunk saját intézménye útján nem látja el. A szolgáltatástervezési koncepció készítésekor már folynak a tárgyalások egy ellátási szerződés megkötéséről, mely a Dr. Kenessey Albert Kórház – Rendelőintézet keretein belül működő Alkohol Ellenesek Klubja Egyesülettel kerülne megkötésre a feladat tekintetében.

Átmeneti elhelyezés

Az átmeneti elhelyezést nyújtó intézmények - a hajléktalan személyek átmeneti szállása és éjjeli menedékhelye kivételével - ideiglenes jelleggel legfeljebb egyévi időtartamra teljes körű ellátást biztosítanak.

Az átmeneti elhelyezés különös méltánylást érdemlő esetben az intézmény orvosa szakvéleményének figyelembevételével egy alkalommal, egy évvel meghosszabbítható.

Az átmeneti elhelyezést nyújtó intézmények típusai:

a) időskorúak gondozóháza;

b) fogyatékos személyek gondozóháza;

c) pszichiátriai betegek átmeneti otthona;

d) szenvedélybetegek átmeneti otthona;

e) éjjeli menedékhely;

f) hajléktalan személyek átmeneti szállása.

Az idősek gondozóházába azok az időskorúak, valamint azok a 18. életévüket betöltött beteg személyek vehetők fel, akik önmagukról betegségük miatt vagy más okból otthonukban időlegesen nem képesek gondoskodni.

A hajléktalan szállót a Magyar Vöröskereszt Nógrád Megyei Területi Szervezetének Balassagyarmati Kirendeltsége működteti. Az átmeneti szálláson 20 fő számára van férőhely. Tekintettel arra, hogy az ellátási területe Balassagyarmaton és környékén túl kiterjed Nógrád megye más településeire is, a szálló mindig teljes kihasználtsággal működik.

A védett szállón belül a szenvedélybetegek – elsősorban az alkoholisták – gondozását, ápolását végzik és 12 személy számára tudnak szállást, ellátást biztosítani. A védett szálló teljes kihasználtsággal működik. Ezt bizonyítja az is, hogy 2004. decemberében a korábban 10 férőhelyről szóló működési engedélyt 12 férőhelyre A védett szállót az Alkoholellenesek Klubja Egyesület működteti, a helységet pedig a Dr. Kenessey Albert Kórház – Rendelőintézettől bérlik.

A Magyar Máltai Szeretetszolgálat 1994. óta működik Balassagyarmaton, 7 önkéntessel, heti egyszeri nyitva tartással. 2004. július elsejétől nyújtanak nappali ellátás keretében ellátást felnőtt korú pszichiátriai betegek részére.

2.4.3. Gyermekjóléti alapellátás

Gyermekjóléti szolgálat

Noha a gyermekjóléti alapellátás nem a szociális-, hanem a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény rendelkezései alapján működik, mégis fontos megemlíteni a koncepcióban, tekintettel arra, hogy kiemelkedő részét képezi városunk szociális ellátó rendszerének.

A gyermekjóléti szolgálat – a családsegítéshez hasonlóan – 2004. decemberétől társulás formájában működik, Balassagyarmat és Patvarc települések összefogásával.

Tekintettel arra, hogy a Balassagyarmati Kistérség Többcélú Társulása a megalakulásakor felvállalta ezen feladat szervezését, az Sztv. alapján a feladat részletes ismertetése a kistérség szociális szolgáltatástervezési koncepciójában kap helyet.

Bölcsődei ellátás

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény, valamint az irányadó jogszabályok rendelkezéseit szem előtt tartva, magas színvonalon, költségtakarékosan működő jól kihasznált ellátási forma kiépítése és fenntartása a cél.

Helyzetelemzés

A bölcsődei ellátásra vonatkozó jogszabályi háttér

- A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény
- A személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15 / 1998 (IV.30.) NM rendelet
- Balassagyarmat Város Önkormányzatának irányadó rendeletei

A bölcsődei ellátásra vonatkozó fő rendelkezések bemutatása

- A bölcsőde a családban nevelkedő 3 éven aluli gyermekek napközbeni ellátását, szakszerű gondozását és nevelését biztosító intézmény. Ha a gyermek a 3. évét betöltötte, de testi vagy szellemi fejlettség szintje alapján még nem érett az óvodai nevelésre, a 4. évének betöltését követő augusztus 31-ig nevelhető és gondozható a bölcsődében
- A bölcsődébe húszhetes kortól lehet felvenni gyermekeket
- A bölcsődébe történő felvételt kezdeményezheti a szülő, illetve a szülő hozzájárulásával a körzeti védőnő, a házi gyermekorvos vagy háziorvos, a szociális- illetve családgondozó, a gyermekjóléti szolgálat, illetve a gyámhatóság. A bölcsődei felvétel esetében a szociálisan rászorult gyermekeket előnyben kell részesíteni
- A bölcsődében 1 gyermek részére 4m² területet kell biztosítani
- Egy bölcsődei csoportban – amennyiben nem fogyatékos gyermekekről van szó – 10 gyermek gondozható
- Egy bölcsődei csoportra két fő szakképzett gondozónőt kell biztosítani
- A bölcsődék – alapfeladatuk veszélyeztetése nélkül – bölcsődei térítési díj ellenében külön szolgáltatásként az alábbi szolgáltatásokat nyújthatják: játszócsoport, időszakos gyermekfelügyelet, gyermekhotel, egyéb gyermeknevelés segítő szolgáltatás.

A bölcsőde helyzete Balassagyarmaton

1999 óta egy bölcsőde működik városunkban, 50 férőhellyel, mely 5 csoportot jelent.
Az intézmény gazdálkodását tekintve a GAMESZ-hoz integrált, részben önálló költségvetési szerv.
Elsősorban a balassagyarmati gyermekek ellátását szolgálja, ám lehetőség van arra, hogy – a Szociális Bizottság előzetes hozzájárulását kikérve – vidéki gyermekek kerüljenek felvételre.
Emellett a bölcsőde külön szolgáltatásként időszakos gyermekfelügyeletet nyújt, melynek térítési díját külön önkormányzati rendelet állapítja meg. Ez a külön szolgáltatás azonban csak az alaptevékenységen felül, a szabad kapacitások terhére vállalható.

A bölcsőde működését, a szociálisan rászorulók számára, valamint az időszakos gyermekfelügyeletet igénybevevőket a tájékoztató mellékleteként olvasható táblázatok tartalmazzák.

A bölcsődék helyzete a kistérségben és a megyében

A Balassagyarmati Kistérségben egyedül Balassagyarmaton működik bölcsőde, még a megyében Szécsényben (az óvodához integráltan, 7 fős), Bátonyterenyén valamint Pásztón. A Salgótarjánban működő bölcsődék megszüntetésre kerületek, helyettük családi napközik működnek.

2004. évi kimutatás a bölcsőde működéséről / alapellátás /

Hó	Férőhely	Havi nyitvatartási nap	Lehetséges gondozási nap	Teljesített gondozási nap	Beíratott gyermekek száma	Gondozott gyermekre viszonyított kihasználtság %	Beíratott gyerekekre viszonyított kihasználtság %
I	50	21	1050	466	655	44,38	62,38
II	50	20	1000	577	704	57,7	70,4
III	50	22	1100	821	918	74,63	83,45
IV	50	21	1050	770	900	73,33	85,71
V	50	20	1000	794	729	79,4	92,9
VI	50	22	1100	877	1093	79,72	99,36
VII	SZÜNET						
VIII	50	21	1050	834	1144	79,44	108,95
IX	50	22	1100	758	993	68,9	90,27
X	50	21	1050	789	1012	75,14	96,38
XI	50	21	1050	862	1160	81,14	110,47
XII	50	18	900	709	990	78,77	110
Összesen		229	11450	8247	10498	72,03	91,68

2005. évi kimutatás a bölcsőde működéséről / alapellátás /

Hó	Férőhely	Havi nyitvatartási nap	Lehetséges gondozási nap	Teljesített gondozási nap	Beíratott gyermekek száma	Gondozott gyermekre viszonyított kihasználtság %	Beíratott gyerekekre viszonyított kihasználtság %
I	50	21	1050	867	1167	82,67	111,14
II	50	20	1000	772	1113	77,2	111,30
III	50	21	1050	761	1210	72,48	115,24
IV	50	21	1050	873	1107	83,14	105,42
V	50	21	1050	893	1153	85,04	109,8
VI	50	22	1100	852	1188	77,45	108
VII	SZÜNET						
VIII	50	23	1150	900	1255	78,26	109,13
IX	50	22	1100	997	1138	90,63	103,45
X	50	20	1000	854	1175	85,4	117,5
XI	50	22	1100	893	1232	81,18	112
XII	50	17	850	609	884	71.64	104
Összesen		230	11500	9271	12.622	80.61	109,75 %

2004 évi kimutatás a bölcsődében ellátott szociálisan rászoruló gyermekekről
(az általuk igénybevett étkeztetés alapján)

Jan	Febr	Márc	Ápr	Máj	Jún	Júl	Aug	Szep	Okt	Nov	Dec
158	198	324	283	297	318	-	301	265	260	281	196

- 2004. évben beiratkozott gyermekek közül **16** fő tartozott a szociálisan rászorulók közé és ők a fentiekben rögzített táblázatban meghatározott alkalmakkor vették igénybe az ingyenes étkeztetést

2005 évi kimutatás a bölcsődében ellátott szociálisan rászoruló gyermekekről
(az általuk igénybevett étkeztetés alapján)

Jan	Febr	Márc	Ápr	Máj	Jún	Júl	Aug	Szep	Okt	Nov	Dec
213	200	169	193	194	192	-	254	201	154	146	108

- 2005 évben beiratkozott gyermekek közül **13**fő tartozott a szociálisan rászorulók közé és ők a fentiekben rögzített táblázatban meghatározott alkalmakkor vették igénybe az ingyenes étkeztetést

A vidékről bejáró gyermekek száma 2004 és 2005 évben is egy – egy fő volt, ugyanígy a fogyatékkal élő gyermekek száma is egy – egy fő volt az említett 2 évben.

A 2004. évi szolgáltatásokra vonatkozó kimutatás
(a szolgáltatás a kötelezően ellátott alapfeladaton túl, a fenntartó engedélyével és rendeletében szabályozott keretek között működő időszakos gyermekfelügyeletet jelenti)

	Jan	Feb	Márc	Ápr	Máj	Jún	Júl	Aug	Szep	Okt	Nov	Dec
Gondozásból befolyt térítési díj	36 460 Ft	41 570 Ft	43 670 Ft	45 240 Ft	33 690 Ft	48 040 Ft	-	57 950 Ft	43 010 Ft	33 840 Ft	29 420 Ft	13 390 Ft
Étkezetésből befolyt térítési díj	16 162 Ft	19 236 Ft	22 548 Ft	20 630 Ft	18 000 Ft	23 888 Ft	-	28 468 Ft	21 670 Ft	16 156 Ft	14 478 F	7 182 Ft
Összesen	52 622 Ft	60 806 Ft	66 218 Ft	65 870 Ft	51 690 Ft	71 928 Ft	-	86 418 Ft	64 680 Ft	49 996 Ft	43 898 Ft	20 572 Ft
Létszám	110	129	123	127	120	154	-	175	134	96	101	53
Reggeli	68	80	94	80	66	61	-	86	68	68	64	26
Tízórai	68	80	94	80	66	61	-	86	68	68	64	26
Ebéd	83	101	118	109	102	143	-	163	128	89	79	46
Uzsonna	5	15	20	27	2	6	-	21	-	1	-	-

Létszám: 1322
A gondozásból az első félévben befolyt összeg összesen: 248.670 Ft
A gondozásból a második félévben befolyt összeg összesen: 177.610 Ft
A gondozásból 2004. évben befolyt összeg összesen: 426.280 Ft

Az étkeztetésből az első félévben befolyt összeg összesen: 120.464 Ft
Az étkeztetésből a második félévben befolyt összeg összesen: 87.954 Ft
Az étkeztetésből 2004. évben befolyt összeg összesen: 208.418 Ft

2004. évben az időszakos gyermekfelügyeletből befolyt összeg összesen: 634.698 Ft

A 2005. évi szolgáltatásokra vonatkozó kimutatás
(a szolgáltatás a kötelezően ellátott alapfeladaton túl, a fenntartó engedélyével és rendeletében szabályozott keretek között működő időszakos gyermekfelügyeletet jelenti)

	Jan	Feb	Márc	Ápr	Máj	Jún	Júl	Aug	Szep	Okt	Nov	Dec
Gondozásból befolyt térítési díj	22 870 Ft	17 010 Ft	26 590 Ft	58 830 Ft	61 190 Ft	50 810 Ft	-	40 290 Ft	29 360 Ft	8 760 Ft	5 920 Ft	6 760 Ft
Étkezetésből befolyt térítési díj	9 100 Ft	5 474 Ft	4 724 Ft	12 708 Ft	14 286 Ft	10 866 Ft	-	7 458 Ft	6 878 Ft	1 212 Ft	1 010 Ft	1 616 Ft
Összesen	31 970 Ft	22 482 Ft	31 314 Ft	71 538 Ft	75 476 Ft	61 676 Ft	-	47 748 Ft	36 238 Ft	9 972 Ft	6 930 Ft	8 376 Ft
Létszám	80	58	49	82	81	63	-	53	39	14	9	8
Reggeli	22	21	15	32	57	42	-	28	31	6	5	8
Ebéd	52	29	26	72	75	57	-	39	35	6	5	8
Uzsonna	1	-	-	1	-	2	-	3	-	-	-	-

Létszám: 536
A gondozásból az első félévben befolyt összeg összesen: 237.300 Ft
A gondozásból a második félévben befolyt összeg összesen: 91.090 Ft
A gondozásból 2005 évben befolyt összeg összesen: 328.390 Ft

Az étkeztetésből az első félévben befolyt összeg összesen: 57.158 Ft
Az étkeztetésből a második félévben befolyt összeg összesen: 18.174 Ft
Az étkeztetésből 2005. évben befolyt összeg összesen: 75.332 Ft

2005. évben az időszakos gyermekfelügyeletből befolyt összeg összesen: 403.722 Ft

2.5. Ellátási kötelezettségen felül biztosított támogatásokról és ellátásokról:

Ellátási kötelezettségen felül biztosított támogatási formákról:

Az Sztv. 26. §-a alapján „ a települési önkormányzat a rendeletében meghatározott módon és feltételek szerint a szociálisan rászorultak részére az e törvényben meghatározott pénzbeli ellátásokat kiegészítheti, valamint más pénzbeli támogatásokat is megállapíthat".

Ezen megengedő szabályok alapján a kötelező támogatási formákon túl önkormányzatunk az alábbi támogatásokat nyújtja a rendeletünkben meghatározott jogosultaknak:

1. fűtési támogatás
2. lakbértámogatás
3. tartós átmeneti segély
4. felsőfokú intézményekben tanulmányokat folytatók szociális támogatása
5. tanulók közlekedési támogatása
6. tanszersegély
7. temetési segély
8. köztemetés – szintén a kötelező természetbeni ellátások körébe illeszthető
9. méltányossági közgyógyellátás
10. adósságkezelési szolgáltatás

Lakbértámogatás

A lakbértámogatás az önkormányzati tulajdonú lakásban élő, szociálisan rászoruló személyek támogatása.

Ez a támogatási forma 2003-ban lett bevezetve, amikor 14 fő, majd 2004-ben 8 fő és 2005-ben pedig 7 fő részesült ebből a segélyformából.

	2002-ben összesen	2003-ban összesen	2004-ben összesen	2005-ben összesen
Kiadások összesen	-	299.265-	142.923-	190.409.-
Ebből a központi költségvetésből visszaigényelhető	-	-	-	-
Önkormányzati költségvetésből származó	-	299.265.-	142.923.-	190.409.-

Tartós átmeneti segély

Tartós átmeneti segély az időszakosan vagy tartósan létfenntartási gondokkal küzdő személyek részére megállapítható támogatási forma, amennyiben megfelelnek a helyi rendeletünkben előírt feltételeknek. 2002-ben 11 fő, 2003-ban 3 fő, 2004-ben 9 fő és 2005-ben 24 fő részesült az ellátásban.

	2002-ben összesen	2003-ban összesen	2004-ben összesen	2005-ben összesen
Kiadások összesen	554.420.-	92.718.-	370.384.-	753.350.-
Ebből a központi költségvetésből visszaigényelhető	-	-	-	-
Önkormányzati költségvetésből származó	554.420.-	92.718.-	370.384.-	753.350.-

Felsőfokú oktatási intézményekben tanulmányokat folytatók szociális támogatása

A felsőfokú oktatási intézményben tanulók szociális támogatása az az első diplomát szerző személy, aki felsőfokú oktatási intézményben tanulmányokat folytat és megfelel a helyi rendeletben előírt feltételeknek. Ebben a támogatási formában 2002-ben 140 fő 200 esetben, 2003-ban 183 fő 258 esetben, 2004-ben 161 fő 230 esetben, míg 2005-ben 176 fő részesült.

	2002-ben összesen	2003-ban összesen	2004-ben összesen	2005-ben összesen
Kiadások összesen	2.961.760.-	5.474.704.-	4.735.906.-	5.000.000.-
Ebből a központi költségvetésből visszaigényelhető	-	-	-	-
Önkormányzati költségvetésből származó	2.961.760.-	5.474.704.-	4.735.906.-	5.000.000.-

Temetési segély

A temetési segély a helyi rendeletben foglalt feltételek fennállta esetén azon személy részére állapítható meg, aki a meghalt személy eltemetéséről gondoskodott, annak ellenére, hogy arra nem volt köteles, vagy tartásra köteles hozzátartozó volt ugyan, de a temetési költségek viselése a saját, illetve családja létfenntartását veszélyezteti. Ebben a támogatási formában 2002-ben 160 fő, 2003-ban 154 fő, 2004-ben 144 fő részesült.

	2002-ben összesen	2003-ban összesen	2004-ben összesen	2005-ben összesen
Kiadások összesen	2.097.480.-	2.026.358.-	2.340.430.-	2.589.650.-
Ebből a központi költségvetésből visszaigényelhető	-	-	-	-
Önkormányzati költségvetésből származó	2.097.480.-	2.026.358.-	2.340.430.-	2.589.650.-

A köztemetés évente 5 – 6 esetben fordul elő.

Fűtési támogatás

A fűtési támogatás annak a személynek vagy családnak állapítható meg, ahol a lakás fűtési költségének havi összege eléri vagy meghaladja a háztartás havi összjövedelmének 20%-át és a családjában az egy főre jutó havi nettó jövedelem, valamint a lakásnagyság nem haladja meg a helyi rendeletben előírt mértéket. Ebben a támogatási formában 2002-ben 768 fő, 2003-ban 613 fő, 2004-ben 499 fő, míg 2005-ben 507 fő részesült.

	2002-ben összesen	2003-ban összesen	2004-ben összesen	2005-ben összesen
Kiadások összesen	9.230.220.-	7.647.309.-	6.175.597.-	5.924.000.-
Ebből a központi költségvetésből visszaigényelhető	-	-	-	-
Önkormányzati költségvetésből származó	9.230.220.-	7.647.309.-	6.175.597.-	5.924.000.-

Tanszersegély (beiskolázási segély)

A tanszersegély állapítható meg azon általános iskolás vagy középiskolás tanuló részére, akinek családjában az egy főre eső jövedelem nem haladja meg a helyi rendeletben előírt mértéket. 2002-ben 423, 2003-ban 344, 2004-ben 356 fő, míg 2005-ben 297 fő részesült a támogatásból.

	2002-ben összesen	2003-ban összesen	2004-ben összesen	2005-ben összesen
Kiadások összesen	4.057.830.-	3.954.926.-	4.228.619.-	2.245.000.-
Ebből a központi	-	-	-	-
Önkormányzati költségvetésből	4.057.430.-	3.954.926.-	4.228.619.-	2.245.000.-

Tanulók közlekedési támogatása

Tanulók közlekedési támogatása állapítható meg azon általános iskolás, vagy középiskolai tanulmányokat folytató személyek részére, akik megfelelnek a helyi rendeletben előírt feltételeknek. 2005 évben 279 fő részesült ebben a támogatási formában, 2.037.682.- forint értékben.

Egyes önként vállalt ellátási formák részletezése:

A 2.4.1. pontban felsorolt, kötelező ellátási formákon felül városunkban még az alábbi szociális alap- és szakellátási intézmények működnek:

- utcai szociális munkaszolgálat
- idősek otthona

Ezen ellátási formák részletezése:

Utcai szociális munkaszolgálat

Az utcai szociális munka keretében biztosítani kell az utcán tartózkodó hajléktalan személy helyzetének, életkörülményeinek figyelemmel kísérését, szükség esetén ellátásának kezdeményezését, illetve az ellátás biztosításához kapcsolódó intézkedés megtételét.

Az utcai szociális munkaszolgálat csak az 50.000 fő feletti lakosságszámú települések esetében kötelező. Városunkban a Magyar Vöröskereszt Nógrád Megyei Területi Szervezetének Balassagyarmati Kirendeltsége látja el ezt a feladatot, ám, a feladat jellegére tekintettel nemcsak Balassagyarmaton, hanem Nógrád megyei nyugati területének teljes egészén.

Idősek Otthona

Az önmaguk ellátására nem, vagy csak folyamatos segítséggel képes személyek napi legalább háromszori étkeztetéséről, szükség szerint ruházattal, illetve textíliával való ellátásáról, mentális gondozásáról, a külön jogszabályban meghatározott egészségügyi ellátásáról, valamint lakhatásáról (a továbbiakban: teljes körű ellátás) az ápolást, gondozást nyújtó intézményben kell gondoskodni, feltéve, hogy ellátásuk más módon nem oldható meg.

Az idősek otthonában elsősorban azoknak a nyugdíjkorhatárt betöltött személyeknek (a továbbiakban: időskorúak) ápolását, gondozását végzik, akiknek egészségi állapota rendszeres gyógyintézeti kezelést nem igényel.

Az idősek otthonába az a 18. életévét betöltött személy is felvehető, aki betegsége miatt nem tud önmagáról gondoskodni, aki azonban pszichiátriai vagy szenvedélybetegségben szenved, ellátásáról más intézmény keretében kell elkülönítetten gondoskodni.

Ha az idősek otthona ellátását igénybe vevő személy esetében demencia körébe tartozó kórkép került megállapításra, ellátásáról az intézményen belül intenzív gondozást biztosító részleg vagy gondozási csoport kialakításával, különállóan kell gondoskodni. Emellett azonban meg kell jegyezni azt is, hogy az ilyen típusú ellátásért lényegesen magasabb normatíva jár.

Városunkban az Idősek Otthona az egyetlen olyan nem kötelező ellátási forma, melyet az önkormányzat felvállalt. Az Idősek Otthonába nemcsak Balassagyarmatról, hanem a megye, a kistérség teljes területéről érkeznek a gondozottak. Az intézmény 113,25 főt foglalkoztat, ebbe azonban már beleszámít a házi segítségnyújtást, idősek klubját, valamint az étkeztetés feladatellátásának biztosítása is. Itt célszerű megjegyezni, hogy a jelenlegi személyi keretet nem tartalmazza az étkeztetésre biztosított főt. (a 0,25 főt a nem főállásban foglalkoztatott, kötelezően foglalkoztatott pszichológus adja). A működési engedély alapján az engedélyezet férőhelyek száma 220, melyből 50 fő fogyatékos és 170 fő az időskorú. A várakozási listán mintegy 80 – 90 fő szerepel. Nagyon fontos feladat lenne az akadálymentesítés teljes körű megoldása, mivel ezen intézmény ellátotti körében találhatóak meg a legmagasabb létszámban a mozgássérültek és mozgásukban korlátozottak.

Jelenlegi állapot szerint a jogszabályokban rögzített 6m2/ fő 13 személy esetében nem biztosított.

Az Idősek Otthonának épülete több okból is felújításra szorul. Noha a tetőszigetelés kérdése – mely hosszú ideje húzódott – megoldódott, további felújítások válnak szükségessé. Ezek közül kiemelendők az alábbiak: a 2. pavilon esetében nincs felújítva a fürdőszoba, az épület nem rendelkezik a jogszabályi előírások között rögzített kápolnával, imateremmel és betegszobával.

2.6. Együttműködés más, nem önkormányzati intézményekkel

A szociális ellátórendszer minél teljesebb kiépítéséhez, ellátásához szükségszerű és elengedhetetlen a szociális területen működő szervezetekkel, nem önkormányzati intézményekkel való együttműködés is.

A városban működő Magyar Vöröskereszt Nógrád Megyei Szervezetének helyi kirendeltsége végzi a hajléktalanok megsegítésével, ápolásával kapcsolatos feladatokat, így különösen a népkonyha üzemeltetését, a nappali melegedőt, a hajléktalan szállót és az utcai szociális munkaszolgálatot. Tekintettel arra, hogy ezen feladatok közt akad olyan is, mely egy közel 18.000 fős város számára az Sztv. alapján nem kötelező, az ellátás érinti a kistérség, illetve a megye jelentős részét.

Fontos továbbá, hogy városunkban Védett Szálló működik, mely egy átmeneti elhelyezést nyújt a szenvedélybetegek számára. A Védett Szállót az Alkohol Ellenesek Klubja Egyesület működteti, a Dr. Kenessey Albert Kórház – Rendelőintézet épületében.

2005. novembere óta működik városunkban támogató szolgálat, melyet az Értelmi Fogyatékosok és Segítőik Országos Szervezetének Nógrád Megyei kirendeltsége tart fenn.

Itt kell megemlíteni továbbá a Magyar Máltai Szeretetszolgálatot, akik 1994. óta működnek városunkban. Továbbá az Életért Egyesület, mely lelkisegély szolgálatot működtet.

Elengedhetetlen az együttműködés a városban működő, szociális területen tevékenykedő egyesületekkel, közhasznú szervezetekkel, köztestületekkel és egyházakkal is.

Helyi Szociálpolitikai Kerekasztal

Balassagyarmat Város Önkormányzata, eleget téve az Sztv.-ben foglalt kötelezettségeinek, helyi szociálpolitikai kerekasztalt működtet, melynek célja, hogy folyamatosan figyelemmel kísérje a szolgáltatástervezési koncepciót érintő változásokat és a végrehajtását. Az ülést a polgármester hívja össze és a várunkban szociális területen működő valamennyi szervezet szerepet kap benne.

2.7. Információk a megyei szintű és a kistérségi társulás által működtetett ellátórendszerről

A megyei szintű ellátórendszert a Balassagyarmat Város Önkormányzatának fenntartásában ellátott intézmények közül a Városi Idősek Otthona érinti, mely kötelező megyei feladat.

Emellett szintén megyei, illetve 50.000 főnél nagyobb települések számára kötelező feladat az utcai szociális munkaszolgálat megszervezése, melyet a Magyar Vöröskereszt Nógrád Megyei Szervezetének Balassagyarmati kirendeltsége lát el.

A Balassagyarmati Kistérség Többcélú Társulása szervezésében kerül ellátásra a szociális alapellátási feladatok közül a családsegítés, valamint a gyermekjólét, mely feladatok vonatkozásában a kistérség elkészíti saját szolgáltatástervezési koncepcióját.

3. FELADATOK, FEJLESZTÉSI IRÁNYOK A SZOLGÁLTATÁSOK BIZTOSÍTÁSÁNAK EGYES SZINTJEIN

3.1. Az önkormányzat szabályozási hatáskörében:

- A szociális rendelet folyamatos frissítése, jogszabályi változásoknak való megfeleltetése
- A szociális területet érintő, térítési díjakat szabályozó önkormányzati rendelet folyamatos aktualizálása
- Ágazati és intézményközi együttműködések megkötése a szolgáltatástervezési koncepció kitűzött céljainak elérése érdekében
- Az intézményvezetők és ágazati vezetők közös konzultációs és tervező fórumának létrehozása, ennek szakmai és tartalmi elemeinek kidolgozása
- Intézményi és ellátás fejlesztési programok kialakítása
- Ellátási szerződések megkötése, folyamatos frissítése, felügyelete
- A lakossági tájékoztatás folyamatos frissítése, korszerűsítése
- A helyzetelemzésben foglalt adatok alapján szociális térkép készítése és összefüggések keresése, következtetések levonása

3.2. Az önkormányzat ellátási hatáskörében:

A meglévő ellátások fejlesztése terén:

KÖTELEZŐ ELLÁTÁSI FORMÁK KERETÉBEN:

Házi segítségnyújtás

A személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 1 / 2000. (I.7.) SzCsM rendelet 28.§ (2) bekezdése szerint a települési önkormányzatok a lakosságszám alapján rendeletükben szabályozzák a házi gondozási körzeteket, mégpedig oly módon, hogy egy gondozási körzetbe 800 lakos tartozzon, egy gondozó pedig 5 – 6 főt lásson el.

Ez városunk tekintetében azt jelenti, hogy a területet 22 gondozási körzetre kellene felosztani. Tekintettel azonban arra, hogy ezt az ellátási formát mintegy 30 fő igényli városunkban, az ő ellátásukra elegendő 5 fő gondozó.

Ez azonban mindenképpen egy fővel történő közalkalmazotti létszámnövekedést jelent, melynek költségvonzata az alkalmazni kívánt személy korától, iskolai végzettségétől függ, az azonban mindenképpen jogszabályi előírás, hogy a gondozónak legalább szociális asszisztensi, egészségügyi gyermekotthoni gondozói, csecsemő- és gyermekgondozói végzettsége legyen, de legoptimálisabb esetben szakirányú szakképezettséggel rendelkezzen.

Családsegítés

A családsegítés a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 1 / 2000. (I.7.) SzCsM rendelet 2. számú melléklete szerint a települést – a település teljes területének lefedésével – gondozási körzetekre kell osztani. Egy gondozási körzetbe 2500 – 4000 fő tartozik, egy gondozotti körzetet pedig egy fő gondozó látja el.

Balassagyarmatot lakosságszáma alapján minimum 4 körzetre szükséges osztani. Tekintettel arra, hogy a családsegítő szolgálat látja el az adósságkezelési feladatokat is, indokolt a jelenlegi létszámot minimum 1 fővel bővíteni.

Ezt támasztja alá az is ,hogy a balassagyarmati Gyermekjóléti és Családsegítő Szolgálat munkatársai – mint a kistérség vezető, székhely településén dolgozók – gyakran szembesülnek a kistérséghez tartózó településeken családsegítő feladatokat ellátó kollégáiktól érkező szakmai segítségkérésekkel, esetmegbeszélés iránt igényükkel. Ennek felvállalására sincs reális lehetőség ezen – jelenlegi 3 fős – dolgozói létszám mellett.

A családsegítő feladatot ellátó gondozó kötelező alapvégzettsége: pedagógus, gyógypedagógus, népművelő, szociológus, teológus, védőnő, szociális asszisztens, pedagógiai asszisztens, de legoptimálisabb esetben felsőfokú szociális alapvégzettség, pszichológus, pszichopedagógus, mentálhigiénés szupervizor vagy szociális igazgatás szakirányú végzettséggel rendelkező pedagógus, gyógypedagógus, szociológus, teológus vagy védőnő.

Bölcsőde

A családtámogatási rendszerben bekövetkezett törvényi változások, melyek szerint az egy éves kort betöltött gyermekek édesanyja munkát vállalhat, valamint a bölcsőde folyamatos 100%-os kihasználtsági mutatója előrevetíti az esetleges bővítés kérdését.

Ezt támasztja alá az az Európai Uniós ajánlás is, miszerint a születések számához viszonyítva mintegy 14%-nyi legyen azon gyermekek aránya, akik igénybe veszik a bölcsődei ellátást. Ez Magyarországon hosszú ideig 7% körül mozgott, míg napjainkra már eléri a 10%-ot, tehát a tendencia növekedő.

A Városi Bölcsőde középtávú feladatainak meghatározásához az alábbi tények megismerése szükséges:

- A Városi Bölcsőde jelenlegi épületében nincs lehetőség újabb csoport számára férőhely kialakítására
- Egy újabb csoport indítása értelemszerűen legalább újabb 2 fő, főállású, közalkalmazotti jogviszonyban foglalkoztatott gondozónő felvételét jelentené
- A települési önkormányzat nem köteles a gyermekek napközbeni ellátást bölcsődei formában biztosítani, megteheti ezt más módon is: családi napközi üzemeltetésével, magánvállalkozó által működtetett intézménnyel kötött ellátási szerződés keretében is.

Miután a fentiekben vázolt törvényi lehetőségek és társadalmi változások szükségessé tehetik a bölcsődei férőhelyek számának növelését, ezért felméréseket és intézkedési tervet kell készíteni az alábbi kérdések tekintetében: milyen lehetőségek vannak a bölcsőde kibővítésére az épület kibővítésével, új épület bevonásával, magánvállalkozások bevonásával, esetlegesen az alapfeladaton felül vállalt ellátások külön épületbe helyezésével.

Nappali ellátás

A nappali ellátás hajléktalan személyek és elsősorban a saját otthonukban élő,

a) tizennyolcadik életévüket betöltött, egészségi állapotuk vagy idős koruk miatt szociális és mentális támogatásra szoruló, önmaguk ellátására részben képes személyek,

b) tizennyolcadik életévüket betöltött, fekvőbeteg-gyógyintézeti kezelést nem igénylő pszichiátriai betegek, illetve szenvedélybetegek,

c) harmadik életévüket betöltött, önkiszolgálásra részben képes vagy önellátásra nem képes, de felügyeletre szoruló fogyatékos, illetve autista személyek

részére biztosít lehetőséget a napközbeni tartózkodásra, társas kapcsolatokra, valamint az alapvető higiéniai szükségleteik kielégítésére, továbbá igény szerint megszervezi az ellátottak napközbeni étkeztetését.

Rendkívül indokolt esetben nappali ellátás olyan fogyatékos személyek részére is biztosítható, akire nézve szülője vagy más hozzátartozója gyermekgondozási segélyben, gyermeknevelési támogatásban vagy ápolási díjban részesül.

A nappali ellátás alapvetően egy nyitott, a szükségletekre gyorsan reagáló, integráló szerepet betöltő ellátási forma, amely hátteret ad települési szinten az alapszolgáltatások összekapcsolásának és ezáltal intézményi formaként történő megjelenésének.

A fentiekben felsorolt nappali ellátások mindegyikét meg kell oldania valamilyen formában a városnak. Ez természetesen nem feltétlenül jelenti azt, hogy minden esetben intézményt köteles fenntartani az önkormányzat. Megoldható a feladat egy ellátási szerződés megkötésével is. Ebben az esetekben a fenntartó határozza meg, hogy az adott intézmény a fentiekben felsorolt feladatok közül mit lát el.

Városunkban a nappali ellátás ezidáig az alábbi formában kerül biztosításra:

A Magyar Vöröskereszt Nógrád Megyei Területi Szervezetének Balassagyarmati kirendeltsége gondoskodik a nappali ellátásról a hajléktalan személyek számára. A nappali melegedő a működési engedély alapján 80 fővel üzemel. Az ellátás teljes körűen kihasznált.

Az időskorúak nappali ellátását a Városi Idősek Otthonához integrált Idősek Klubja végzi, mely a működési engedély szerint 45 férőhelyes, azonban nem teljesen kihasznált, általában 34 – 35 fővel működik. A feladatot 4 fő látja el, közülük 3 fő gondozó (1 vezető gondozó), valamint 1 fő takarítói minőségben.

A fentiekben b.) és c.) pontban megjelölt nappali ellátási forma városunkban nem megoldott. Ennek ellátása, az ellátórendszer kiépítése jogszabályi kötelezettség.

NEM KÖTELEZŐ ELLÁTÁSI FORMÁK ESETÉN

Idősek Otthona

Az Idősek Otthonának intézménye több területen fejlesztésre szorul.

Egyrészt a meglévő épület állaga rossz, a tető szigetelése nem megfelelő, így szükséges lenne a teljes épület felújítása, korszerűsítése, másrészt pedig mind a 2 fejezetben vázolt felmérések, mind pedig a jogszabályi rendelkezések azt vetítik előre, hogy amennyiben az önkormányzat továbbra is el kívánja látni ezt a számára nem kötelező feladatot, szükséges az ellátási terén is a bővítés, korszerűsítés, jogszabályi megfelelés.

Az épület korszerűsítése, felújítása esetén célszerű megvizsgálni, hogy milyen tárgyi feltételek szükségesek az intézmény működéséhez, illetve milyen feladatok ellátást kell megszervezni. Ezek az alábbiak:

A szakosított ellátást nyújtó intézményben, így az Idősek Otthonába is, gondozási egységeket és gondozási csoportokat kell kialakítani. Ez a gondozási egység a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézményben elhelyezett személyek ellátásának szervezési alapegysége. A szociális intézményben húsz-ötven fős gondozási egységet kell kialakítani.

A szociális intézményben az elhelyezést igénybe vevők egyéni gondozását tíz-húsz fős gondozási csoportok kialakításával végzik.

Ha egy intézmény keretében több szakosított ellátási forma működik, ellátási formánként külön-külön kell biztosítani az ellátás jellegének megfelelő személyi, tárgyi és szakmai feltételeket. Hiszen az idősek otthonában is ellátásra kerülnek mind az időskorú, mind pedig a fogyatékos személyek.

A bentlakásos intézmény alapfeladatát meghaladó egyéb szolgáltatásokat is nyújthat. E szolgáltatásokat intézményi jogviszonyban nem álló személy is igénybe veheti. Ezek térítési díjait az önkormányzat külön rendeletben szabályozza.

Az intézményben biztosítani kell a napi huszonnégy órás szolgálatot, a folyamatos működéshez szükséges személyi és tárgyi feltételeket. Az intézményben ki kell alakítani

a) az éjszakai és nappali tartózkodásra (lakhatás),

b) a személyi tisztálkodásra,

c) az étkezésre,

d) az intézmény jellege szerinti közösségi együttlétre, tevékenységre (pl. társalgó, könyvtár, foglalkoztató, kápolna, imaterem), valamint mentális gondozásra,

e) az egészségügyi ellátás céljára (pl. orvosi szoba, betegszoba),

f) gondozási egységenként legalább húsz négyzetméter alapterületű közösségi együttlétre,

g) a látogatók fogadására

szolgáló helyiséget.

Amennyiben az ellátást igénybe vevő az intézmény által biztosított étkeztetést nem veszi igénybe, a vásárolt élelmiszer intézményen belüli elfogyasztásának kulturált feltételeit biztosítani kell.

Az intézmény akkor alkalmas gondozási feladatok ellátására, ha

a) a lakószobában egy ellátottra legalább hat négyzetméternyi lakóterület,

b) tíz ellátottra legalább egy fürdőkád vagy zuhanyzó, valamint nemenkénti illemhely

jut és biztosított a folyamatos fűtés- és melegvíz-szolgáltatás.

Főszabály szerint a lakószobában legfeljebb négy személy helyezhető el. Négynél több személyt egy lakószobában csak kivételesen indokolt esetben lehet elhelyezni. Házaspárok (élettársak) elhelyezésére külön lakószobát kell biztosítani.

Az átlagot jóval meghaladó minőségű elhelyezési körülménynek minősül

a) az olyan önálló, egy- vagy kétszemélyes lakrész, amely lakószobát, konyhát és fürdőszobát, esetleg egyéb helyiséget foglal magába; és egy ellátottra legalább tíz négyzetméter nagyságú lakóterület jut, vagy

b) az olyan egy- vagy kétszemélyes lakószoba, amelyhez önálló fürdőszoba tartozik,

és épülete korszerűen kialakított és berendezése teljes mértékben felszerelt (tv, hűtőszekrény, mosógép stb.).

Az intézményben folyó gondozási tevékenység alatt az intézmény szolgáltatását igénybe vevő személy részére nyújtott olyan fizikai, mentális és életvezetési segítséget kell érteni, amelynek során az igénybe vevő szociális, testi és szellemi állapotának megfelelő egyéni bánásmódban való részesítése keretében a hiányzó, vagy csak korlátozottan meglevő testi-szellemi funkcióinak helyreállítására kerül sor.

Az intézményben folyó ápolási tevékenység alatt a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmény által biztosított gondozási feladatok ellátása során közvetlenül felmerülő és a szociális intézmény keretei között biztosítható egészségi állapot helyreállítását célzó tevékenységet kell érteni.

Az intézmény az étkezést a bentlakók életkori sajátosságainak, valamint az egészséges táplálkozás követelményeinek megfelelően nyújtja, a szociális étkeztetésre vonatkozó szabályok figyelembevételével. Az ellátottak étkeztetése keretében legalább napi háromszori étkezést - ebből legalább egy alkalommal meleg ételt - kell biztosítani. Ha az ellátást igénybe vevő egészségi állapota indokolja, részére - orvosi javaslatra - az orvos előírásainak megfelelő étkezési lehetőséget (pl. diéta, gyakoribb étkezés) kell biztosítani. A fekvőbetegek ellátása során gondoskodni kell a rendszeres folyadékbevitelről.

Az ellátást igénybe vevő az intézményben saját ruházatát és textíliáját használja. Ha az ellátást igénybe vevő megfelelő mennyiségű és minőségű saját ruházattal nem rendelkezik, a teljes körű ellátás részeként nyújtott ruházat legalább három váltás fehérneműt és hálóruhát, valamint az évszaknak megfelelő legalább két váltás felső ruházatot és utcai cipőt - szükség szerint más lábbelit - tartalmaz.

A cselekvőképtelen, valamint a korlátozottan cselekvőképes személyek részére kiadott ruházatról a gondozási egység vezetője leltárt vezet. Az intézmény a textíliával való ellátás keretében, valamint a személyi higiéné biztosítása érdekében ellátottanként

a) három váltás ágyneműt,

b) a tisztálkodást segítő három váltás textíliát, valamint a tisztálkodáshoz szükséges anyagokat, eszközöket,

c) az incontinens betegek ellátásához szükséges anyagokat, eszközöket

szükség szerint biztosítja.

Az intézmény biztosítja az ellátást igénybe vevők egészségügyi ellátását.

Az egészségügyi ellátás keretében a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmény köteles gondoskodni az igénybe vevő

a) egészségmegőrzését szolgáló felvilágosításáról,

b) rendszeres orvosi felügyeletéről,

c) szükség szerinti ápolásáról,

d) szakorvosi ellátásához való hozzájutásáról,

e) kórházi kezeléséhez való hozzájutásáról,

f) e rendeletben meghatározott gyógyszerellátásáról,

g) gyógyászati segédeszközeinek biztosításáról.

Az intézmény a rendszeres orvosi felügyelet keretében biztosítja az ellátást igénybe vevő egészségi állapotának folyamatos ellenőrzését, az egészségügyi tanácsadást, a szűrést, az orvos által elrendelt vizsgálat elvégzését - ha az intézmény keretei között megoldható -, gyógykezelését.

Az intézménynek a kötelezően biztosítandó gyógyszercsoportokból rendelkeznie kell az ellátásban részesülők rendszeres, illetve eseti gyógyszerszükségletéhez igazodó megfelelő mennyiségű készlettel. Az alapgyógyszerkészletet havonta az intézmény orvosa állítja össze az intézmény vezető ápolójának, illetve osztályvezető ápolójának javaslata alapján. Az alapgyógyszerkészlet összeállításánál figyelemmel kell lenni az ellátást igénybe vevők egészségi állapotára, valamint az esetleg előforduló sürgős ellátás esetére is.

A bentlakásos intézmény a fentiekben felsorolt gyógyszercsoportba, valamint a rendszeres és eseti egyéni gyógyszerszükséglet körébe tartozó gyógyszerek, továbbá a gyógyászati segédeszközök közül elsősorban a közgyógyellátási igazolványra felírható, illetve a társadalombiztosítás által támogatott gyógyszert és gyógyászati segédeszközt biztosítja, kivéve, ha az adott gyógyszercsoporton belül nincs közgyógyellátási igazolványra felírható gyógyszer, vagy nincs olyan közgyógyellátási igazolványra felírható gyógyszer, amely az adott betegség kezeléséhez megfelelő.

A fentiek szerint összeállított alapgyógyszerkészlet körébe tartozó gyógyszereken túlmenően felmerülő egyéni gyógyszerszükséglet költségét főszabály szerint az ellátást igénybe vevő viseli. Kivételt képeznek ez alól az alábbi esetek:

Az intézmény viseli az ellátást igénybe vevő rendszeres és eseti egyéni gyógyszerszükségletének

a) teljes költségét, ha

aa) az ellátást igénybe vevőnek a személyi térítési díj megfizetése után fennmaradó havi jövedelme nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének (a továbbiakban: nyugdíjminimum) húsz százalékát, vagy

ab) az ellátást igénybe vevő részére a költőpénzt az intézmény biztosítja;

b) részleges költségét, ha az ellátást igénybe vevőnek a személyi térítési díj megfizetése után fennmaradó havi jövedelme meghaladja a nyugdíjminimum húsz százalékát, azonban ez a jövedelem nem fedezi az ellátást igénybe vevő egyéni gyógyszerszükségletének költségét. Ebben az esetben a bentlakásos intézmény az ellátást igénybe vevő jövedelmének a költőpénz összegét meghaladó részét az egyéni gyógyszerszükséglet mértékéig kiegészíti.

Ezektől eltérően az intézmény nem köteles az egyéni gyógyszerszükséglet költségének a viselésére, ha

a) az ellátást igénybe vevő jelentős készpénzvagyonnal rendelkezik, vagy

b) az ellátást igénybe vevő olyan jelentős ingatlanvagyon tulajdonosa, amely felett rendelkezési jogát más személynek az ingatlan-nyilvántartásba bejegyzett joga nem korlátozza, vagy

c) az ellátást igénybe vevőnek tartásra köteles és képes hozzátartozója van, vagy

d) az ellátást igénybe vevő a gyógyszerköltség reá eső részét nem fizeti meg.

A gyógyászati segédeszköz ellátása körében az intézmény feladata a testtávoli eszköznek az intézmény költségén, a testközeli segédeszköznek az ellátott költségén történő biztosítása. Ha a testközeli segédeszköz költségeinek viselésére az ellátott jövedelmi helyzete alapján nem képes, a költségviselés tekintetében a fentiekben leírtak szerint kell eljárni.

Az intézmény feladatkörében gondoskodik az ellátást igénybe vevő mentálhigiénés ellátásáról. Ennek keretében biztosítja

a) a személyre szabott bánásmódot,

b) a konfliktushelyzetek kialakulásának megelőzése érdekében az egyéni, csoportos megbeszélést,

c) a szabadidő kulturált eltöltésének feltételeit,

d) a szükség szerinti pszichoterápiás foglalkozást,

e) az ellátottak családi és társadalmi kapcsolatai fenntartásának feltételeit,

f) a gondozási, illetve rehabilitációs tervek megvalósítását,

g) a hitélet gyakorlásának feltételeit, és

h) segíti, támogatja az intézményen belüli kis közösségek, társas kapcsolatok kialakulását és működését.

Az intézménynek mindent meg kell tennie az ellátást igénybe vevő testi-lelki aktivitása fenntartásának, megőrzésének érdekében.

Az ellátást igénybe vevő korának, egészségi állapotának, képességeinek és egyéni adottságainak figyelembevételével szükséges szervezni

a) az aktivitást segítő fizikai tevékenységeket (séta, sporttevékenység, fekvőbetegek levegőztetése, ágytorna stb.),

b) a szellemi és szórakoztató tevékenységeket (pl. előadások, olvasás, felolvasás, rádióhallgatás, tévénézés, kártya- és társasjátékok, vetélkedők, zenehallgatás stb.),

c) a kulturális tevékenységeket (pl. rendezvények, ünnepségek, névnapok, színház-, mozi-, múzeumlátogatások, kirándulások, kiállítások stb.).

Az intézmény szervezi a munkavégzésre képes ellátottak foglalkoztatását, valamint a meglévő képességek fejlesztését, szinten tartását. Az ellátást igénybe vevő életkorának és egészségi állapotának megfelelően a foglalkoztatás lehet

a) munkavégzési célú,

b) terápiás célú, képességfejlesztő,

c) képzési célú.

A munkavégzési célú foglalkoztatás formái különösen

a) az intézmény működési körén belül szervezett munkavégzés,

b) az intézmény közreműködésével más gazdálkodó szervezet részére végzett munka vagy az intézmény által végzett vállalkozási tevékenység,

c) az *a)* és *b)* pont alá nem tartozó, más jogviszony keretében történő munkavégzés.

Ezen alapfeltételeken túl az alábbi, elsősorban ellátási jellegű irányvonalak körvonalazódnak:

1. Az Sztv. alapján ha az idősek otthona ellátását igénybe vevő személy esetében demencia körébe tartozó kórkép került megállapításra, ellátásáról az intézményen belül intenzív gondozást biztosító részleg vagy gondozási csoport kialakításával, különállóan kell gondoskodni. A demens részleg kialakítására nagy igény mutatkozik, ám igen költséges. Szükséges térfigyelő rendszerek kialakítása, valamint a többi gondozottól való teljes elkülönítés – még az udvaron, illetve a szabad levegőn való tartózkodás esetében is, szigorúbb felügyelet, mely nagyobb gondozói létszámot is magával hordoz.

2. Az Idősek otthonában az időskorúakon túl ellátásra kerülnek a fogyatékosok is, 50 férőhely erejéig, ám az épület kialakítása nem felel meg az akadálymentesítés szabályainak, szélesebb folyosókra, ajtókra, kapaszkodókra lenne szükség azokon a területek, ahol a fogyatékosok ellátása zajlik.

3. Tekintettel arra, hogy Magyarország valamennyi megyéje közül az összlakossághoz viszonyítva Nógrád megyében a legmagasabb az időskorúak aránya, valamint tekintettel arra is, hogy éppen ezzel ellentétben Magyarországon Nógrád megyében a legalacsonyabb az idősek otthonában kialakított férőhelyek száma, célszerű lenne az intézmény kibővítése. A bővítés alapja lehet a differenciált ellátás is, így lehetőség lenne, nemcsak szociális alapú, hanem üzleti alapon emeltebb szintű ellátás biztosítása is. Erre a kereslet igen magas, ám ezt mindenképpen szükségszerűen megelőzi az épület korszerűsítése, felújítása irányuló beruházás.

<u>Az Sztv. alapján kötelező, de Balassagyarmaton még hiányzó ellátási formák megszervezése:</u>

Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás

A jelzőrendszeres házi segítségnyújtás olyan gondozási forma, amely biztosítja

a) az ellátott személy segélyhívása esetén az ügyeletes gondozónak a helyszínen történő haladéktalan megjelenését,

b) a segélyhívás okául szolgáló probléma megoldása érdekében szükséges azonnali intézkedések megtételét,

c) szükség esetén további, az egészségügyi és szociális alap- és szakellátás körébe tartozó ellátás kezdeményezését.

A jelzőrendszeres házi segítségnyújtás szociális szolgáltatásként megszervezhető önálló szervezeti formában, vagy a házi segítségnyújtás kiegészítő szolgáltatásaként, a már működő házi segítségnyújtást végző szervezet keretében.

A jelzőrendszeres házi segítségnyújtás megszervezéséhez biztosítani kell

a) a segélyhívásokat fogadó diszpécserközpontot,

b) a segítségnyújtást végző gondozókat foglalkoztató szakmai központot.

Egy szakmai központ keretében legalább 40, legfeljebb 70 időskorú vagy fogyatékos személy otthonában kell segélyhívó készüléket elhelyezni. A diszpécserközpontot úgy kell kialakítani, hogy annak folyamatos működése és elérhetősége biztosított legyen.

A jelzőrendszeres házi segítségnyújtás megszervezéséhez biztosítani kell

a) a műszaki rendszer körében az ellátottnál elhelyezett személyi riasztóberendezést, átjátszó berendezést, a jelzés fogadására alkalmas vevőberendezést, személyhívó kisközpontot, továbbá ügyeleti személyi számítógépet ügyeleti szoftverrel,

b) a gondozó saját felszerelése körében mobiltelefont, készenléti táskát, továbbá a gyors helyszínre érkezéshez szükséges közlekedési eszközt.

A jelzőrendszeres házi segítségnyújtás folyamatos készenléti rendszerben működik. A diszpécserközpont segélyhívás esetén - a segítséget kérő nevének, címének, egyéb elérhetőségének és a jelzett problémának a közlésével - értesíti a készenlétben levő gondozót.

Ha a jelzőrendszeres házi segítségnyújtás önkormányzati társulás keretében működik, a szakmai központot - közös diszpécserközpont működtetése mellett - a gesztor önkormányzat területén kell kijelölni.

Az ellátási forma jellegére, ésszerű a jelzőrendszeres segítségnyújtás kistérségi szinten megszervezni.

Közösségi ellátások

A szenvedélybetegek közösségi ellátása olyan önkéntesen igénybe vehető, hosszú távú, közösségi alapú, az ellátott otthonában, illetve lakókörnyezetében történő gondozás, amelynek célja az életmódváltozás elindítása, segítése és folyamatos nyomon követése.

A szenvedélybetegek közösségi ellátása a következő szolgáltatásokat biztosítja:

a) problémaelemzés, problémamegoldás: a személyes célok meghatározásának segítése, a változtatásra motiváló tényezők feltárása, a szerhasználat, illetve -függés járulékos ártalmainak, káros következményeinek csökkentése, azonnali tanácsadás és segítségnyújtás a szolgáltatást csak eseti jelleggel igénybe vevők részére,

b) készségfejlesztés: életvitellel kapcsolatos tréningek szervezése vagy közvetítése, az önellátásra való képesség javítása és fenntartása,

c) pszicho-szociális rehabilitáció: a munkához való hozzájutás, a szabadidő szervezett eltöltésének segítése, szabadidős, önsegítő csoportok, támogató hálózatok szerveződésének segítése, tanácsadás, információnyújtás az egészségügyi, szociális, gyermekvédelmi ellátások és szolgáltatások, valamint a foglalkoztatási, oktatási, lakhatási lehetőségek igénybevételéről.

A szenvedélybetegek közösségi ellátása során az ellátást igénybevevő kérésére biztosítani kell az anonimitást. Ebben az esetben a személyes adatokat nem kell megadni, igazolni és nyilvántartani, illetve egyéni gondozási tervet nem kell készíteni.

A szenvedélybetegek közösségi ellátására egyebekben e rendelet közösségi pszichiátriai ellátásra vonatkozó szabályait kell megfelelően alkalmazni azzal az eltéréssel, hogy a közösségi gondozóknak, illetve koordinátoroknak nem kell speciális képzésen részt venni.

A közösségi ellátás megszervezéséhez megtörtént a kapcsolatfelvétel a Dr. Kenessey Albert Kórház – Rendelőintézettel, valamint az Alkohol Ellenesek Klubja Egyesülettel.

Egyéb fejlesztési feladatok

Akadálymentesítés

A jogszabályi előírásoknak és az Európai Uniós feltételrendszernek való megfelelés, valamint a rászorulók érdekeinek érvényesítése és az esélyegyenlőség megteremtése érdekében szükséges az akadálymentesítés mind szélesebb körben történő megvalósítása.

Nyári táborozás

Évről évre felmerülő igény a szociális alapon szerveződő nyári táboroztatás, melynek feltételrendszerét, pályázati lehetőségeit, pedagógusgárdáját, felügyelőit, igényfelméréseit szükségszerű megvizsgálni, elemezni.

3.3.Időrendi megvalósulása

A 3.1. pontban meghatározott feladatok tekintetében folyamatosan.

A 3.2 pontban megjelölt kötelező és önként vállalt ellátási formák esetén a megvalósulás ideje 2008 év, illetve legkésőbb a jogszabályban meghatározott időpontban. Az akadálymentesítés teljes körű megszervezése legkésőbb 2015-ig, illetve legkésőbb a jogszabályban meghatározott időpontig.

A nyári táborozás megszervezésének határideje 2006. nyara. Az idősek otthona fejlesztése folyamatos, azzal a kiegészítéssel, hogy különösen hangsúlyos területként a jelentkezik demens részleg kialakításának kérdése.

Balassagyarmat Város Önkormányzatának szociális szolgáltatástervezési koncepcióját a Képviselő-testület a ...../2006.(III.30.) számú határozatával jóváhagyta.

Tatár-Kis Sándorné dr.
címzetes főjegyző